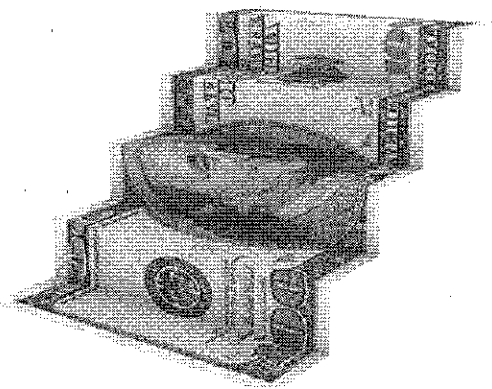

Institut Vilamajor

ELS NOUS GURUS DE L'ECONOMIA

Conscienciadors de la població, maldecap pels governs

Albert Montasell Pérez

21 de Gener del 2013

2012-13

2n de Batxillerat

Gregori Vizcaíno

Agraïments

Al meu tutor del treball de recerca el professor Gregori Vizcaíno per donar-me la motivació necessària per realitzar el treball i per orientar-me i ajudar-me en qualsevol de les etapes en les que m'han sorgit dubtes; al senyor Àlex Font, cap de la secció d'Economia del diari "ARA", per facilitar-me tot el seu coneixement sobre els gurus que no quedava escrit en el seu article i assessorar-me en tot el que he necessitat; al senyor Santiago Niño Becerra i al senyor Josef Ajram per contestar-me les entrevistes que els vaig enviar, al professor Jordi Rodón, per descobrir-me l'article dels gurus de l'economia que m'ha facilitat la feina, a la cadena de televisió 8tv per donar-me les xifres d'audiència d'un programa concret i, finalment, a tota aquella gent que ha fet possible el treball omplint-me el gairebé centenar d'enquestes de les que dispo. A tots ells, una abraçada.

Albert Montasell

"Guru: Persona a la que es considera mestre o guia espiritual, o a qui se li reconeix autoritat intel·lectual." *Definició de la Reial Acadèmia Espanyola.*

Índex

1. Introducció	5
1.1. Presentació del treball	5
1.2. Motivacions.....	5
1.3. Hipòtesi	6
1.4. Metodologia.....	6
2. Un nou fenomen apareix amb la crisi	7
2.1. L'aparició del fenomen	7
2.2. Interessos.....	10
2.3. Creació d'una marca.....	12
2.4. Anàlisi de la marca de Niño Becerra, Stiglitz i Sala-i-Martín..	13
3. El fenomen a nivell nacional i internacional	17
3.1. Moderats.....	17
3.1.1. <i>Leopoldo Abadía</i>	17
3.1.2. <i>Xavier Sala-i-Martín</i>	20
3.1.3. <i>José Carlos Díez</i>	23
3.2. Pessimistes	25
3.2.1. <i>Santiago Niño Becerra</i>	25
3.2.2. <i>Jonathan Tepper</i>	27
3.2.3. <i>Paul Krugman</i>	29
3.3. Dades d'audiència	31
4. Anàlisi dels discursos econòmics	35
4.1. Moderats.....	36
4.1.1. <i>Leopoldo Abadía</i>	37
4.1.2. <i>Arcadi Oliveres</i>	38
4.1.3. <i>Xavier Sala-i-Martín</i>	40
4.1.4. <i>José Carlos Díez</i>	43
4.2. Pessimistes	44
4.2.1. <i>Santiago Niño Becerra</i>	45
4.2.2. <i>Paul Krugman</i>	45

4.2.3. <i>Nouriel Roubini</i>	46
4.2.4. <i>Joseph Stiglitz</i>	47
5. Impacte mediàtic	49
6. Conclusions	63
7. Relació de documents i fonts documentals:	
Webgrafia/Bibliografia	65
8. Annexos	68
8.1. Annex A. Entrevistes.	68
8.2 Annex B. Piràmide de Maslow	74
8.3. Annex C. Article del diari "ARA": "La crisi provoca l'eclosió dels gurus"	74

1. Introducció

1.1. Presentació del treball

L'economia és un element integrat del sistema capitalista que actualment està molt de moda. La realitat és que la crisi afecta al gruix de la població, aquell que no té culpa de que entitats bancàries, constructores i governs no sabessin frenar una crisi anunciada i que ells mateixos no volguessin aturar.

En aquest context, aquells que tenen la informació, s'aprofiten del desconeixement de la gran majoria de la població sobre el que està passant, provocant confusió i temor. Per tant, gràcies a la por, la incertesa i el desconeixement de la gran majoria de la població, sobre l'economia, apareixen uns experts, en principi al·liens a qualsevol acció política, que ofereixen informació, provant d'explicar, de forma planera, allò que el conjunt de la població desconeix.

Aquest és el camí en el qual vull aprofundir, analitzar aquestes noves figures que han sorgit amb la crisi i veure quina funció tenen dins la societat.

1.2. Motivacions

Les ganes de realitzar aquest treball em van venir des del primer dia en que el meu actual tutor de treball de recerca va proposar el projecte. A mi tot el món de l'economia m'agrada i vaig veure aquest treball com una oportunitat per tal d'aprofundir en el tema a partir de les figures que veig cada dia a la televisió, com per exemple el Josep Ajram o el Santiago Niño Becerra. Tanmateix, penso que realitzar aquest treball és com entrar en un terreny desconegut ja que només el cap de redactors de la secció d'Economia del diari "ARA", l'Àlex Font, ha parlat sobre el fenomen dels gurus econòmics a la nostra societat. Per tant, penso que és un treball nou i fresc i espero que ajudi a entendre la funció d'aquests gurus dins la societat.

1.3. Hipòtesi

L'aparició del nou fenomen dels gurus econòmics amb els seus discursos i la seva aparença de savis ajuda a la població a saber què està passant? Com s'aprofita el fenomen comercialment?

1.4. Metodologia

La principal dificultat que he tingut per fer aquest treball ha estat la manca d'informació i bibliografia. Només he trobat un periodista que hagi parlat del tema, l'Àlex Font del diari "ARA", al que vaig poder entrevistar el passat 9 d'octubre del 2012. En aquest context, pel que fa al cos majoritari del treball, entre l'ajuda d'ell, del meu tutor Gregori Vizcaíno, i l'anàlisi personal de la informació que he obtingut dels diaris i programes de televisió sobre els comportaments públics dels gurus (que és molta), he anat formalitzant el treball.

He trobat més fàcilment les biografies i el suport per definir les enquestes. Aquestes últimes, s'han realitzat tant al carrer com via Internet.

L'apartat dels discursos econòmics ha estat llarg de fer ja que he hagut de resumir vídeos d'aproximadament mitja hora de duració i llegir-me llibres d'alguns dels gurus per treure'n una síntesi del seu pensament. A més a més, vull agrair a alguns dels experts que s'han prestat, amablement, a respondre'm les entrevistes que es troben al final del treball i que m'han servit per comprendre moltes de les seves idees i accions.

Finalment, m'agradaria afegir que el meu treball no tracta sobre una ciència aplicada, on la hipòtesi es pot comprovar amb més seguretat; la informació i l'experimentació en el terreny econòmic, que és una ciència social, en dificulta la verificació.

2. Un nou fenomen apareix amb la crisi

2.1. L'aparició del fenomen

Actualment, estem envoltats de notícies sobre economia que apareixen en els mitjans de comunicació constantment. Per tant, aquests moments tant durs en el context internacional (sobretot europeu) fan que la població tingui la necessitat d'estar informada. Institucions com els bancs que semblaven sòlides han fet fallida, davant d'això molts ciutadans veuen en risc els seus estalvis i busquen una resposta a la seva situació. Tanmateix molts ciutadans pateixen per la continuïtat dels seus llocs de feina, davant dels continus ajustaments de personal i el tancament de moltes empreses.

Sembla ser que queda enrere "l'economia del totxo" i la bombolla immobiliària definida en època dels governs d'Aznar (1996-2004). La construcció requeria d'una gran quantitat de capital, que el sistema financer concedia a les constructores en forma de crèdit. La conseqüència d'aquesta política fa aparèixer la bombolla immobiliària (l'any 1998 la construcció representava el 8% del PIB espanyol mentre que l'any 2004 en representava el 18%). Però de cop i volta, aquesta bombolla immobiliària va esclatar i els habitatges es van deixar de vendre provocant el no retorn dels diners prestats i una sèrie de reaccions en cadena en altres sectors de l'economia que ens van dur a l'actual crisi econòmica espanyola.

L'increment del preu va fer que moltes famílies, es veiessin obligades a demanar crèdits per pagar les seves vivendes, pensant que els podrien tornar. I no haguessin anat errats si l'explosió de la primera bombolla i la conseqüent aparició de la crisi, que va fer perdre milions de llocs de treball, no hagués aparegut. A causa d'això, moltes famílies van començar a veure's ofegades i a rebaixar la seva qualitat de vida. Per suposat, el nombre d'afiliats a la seguretat social baixava espectacularment fent créixer d'igual manera el deute de l'Administració Central. Aquesta última, ha vist també com el dèficit s'anava succeint motivat, en gran part, per una gestió deficient de l'estat en època del govern socialista (2004-2011) que amb projectes com el "Plan E" només feia que intentar impulsar l'economia a través d'una estratègia que es va demostrar, després

d'uns anys, poc eficaç. Altres dels motius que porten al ja famós dèficit públic són els rescats a la banca amb diners públics i la recerca de finançament als mercats amb tipus d'interès altíssims.

En aquest context, i després d'haver intentat fer un breu resum de la situació en la que ens trobem, la necessitat d'informació i la por de la gent sumada a la inestabilitat econòmica de molts països crea una situació coneguda en màrqueting com a "deep blue sea"; un àmbit nou per explorar. Per dir-ho d'una altra manera, és un nínxol de mercat que algú ha de descobrir. Arran d'això van néixer unes figures i personalitats relacionades amb el món de l'economia (economistes, empresaris, traders...) que van aprofitar aquest nínxol de mercat per tal de col·locar els seus productes (bàsicament llibres), intentar conscienciar a la població del que està passant de manera subjectiva i treure'n així un rendiment econòmic.

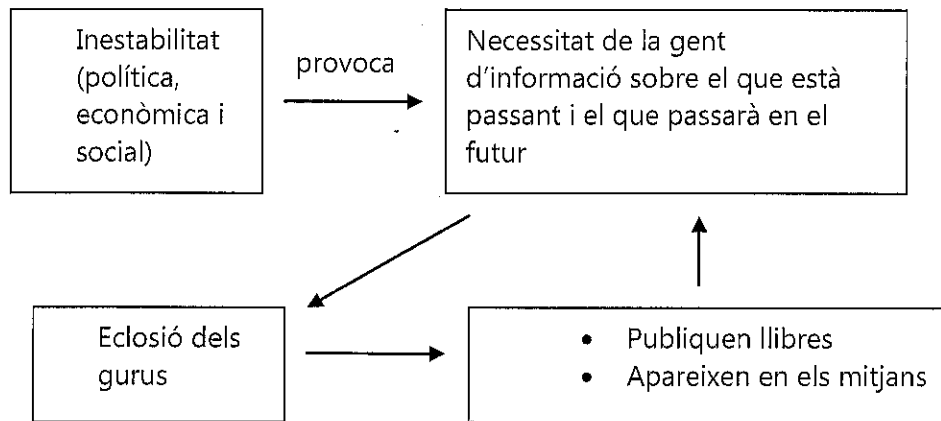
Aquestes persones creen una marca pròpia de manera que la seva aparença (forma de vestir, portar ulleres o no, deixar-se barba...) els ajuda a reforçar els seus discursos i les converteix en totes unes autoritats de l'economia capaces de mobilitzar l'opinió pública i posar entre l'espasa i la paret molts dels discursos polítics que escoltem avui en dia. A més a més, cal afegir que la importància dels seus discursos ve donada gràcies a la repercussió mediàtica que se'ls va donar degut a que molts dels mitjans anglosaxons del moment com el "Financial Times", "The Economist" o el "The Wall Street" els van convertir en líders d'opinió.

El que està clar es que la magnitud i repercussió internacionals que agafen els seus discursos canvien decisions polítiques, les trastoquen o les fan desaparèixer i, en alguns casos, repercuteixen en les decisions dels mercats provocant, per exemple, l'augment de la prima de risc. Aquest és un exemple ben clar, la prima de risc (diferencial entre l'interès al que es finança Alemanya respecte a l'interès al que es finança qualsevol altre país de la zona euro a deu anys vista) va pujar durant el maig del 2012 arran d'unes declaracions que va fer l'economista Edward Hugh on pronosticava la intervenció a Catalunya el novembre. Aquest fet va provocar una pujada d'uns 100

punts bàsics a la prima de risc espanyola durant la setmana següent obligant al Govern espanyol a finançar-se a un 1% més del que esperava a deu anys vista.

Per adonar-nos del poder d'alguns gurus només cal fixar-nos en un altre cas: és l'investigat pel periodista econòmic del diari "ARA" Àlex Font, qui durant l'entrevista que vaig mantenir amb ell em va afirmar, tot i no tenir la prova definitiva, que hi havia un col·laborador d'un famós diari amb seu a Madrid que escrivia regulars articles sobre recomanacions financeres i econòmiques i que els utilitzava al seu favor per tal d'obtenir ingressos en la borsa de valors. És a dir, ell podia tenir accions al banc BBVA, per posar un exemple, i podia dir que a causa d'una injecció de liquiditat per part de l'estat les seves accions pujarien. Per tant, amb aquest article podria induir a moltes persones a comprar accions del BBVA, i a més demanda el preu puja, per tant, al arribar a una bona plusvàlua, el col·laborador podria decidir vendre les seves accions del BBVA aprofitant aquesta pujada de les accions basada en un engany. Aquestes persones o entitats s'anomenen trend-makers o creadores de tendències perquè aprofiten els seus discursos per tal de repercutir en els mercats (un exemple clar de trend-maker podria ser el FMI o les famoses agències de qualificació com S&P o Moody's). En el cas de l'FMI, per exemple, segons estudis realitzats per ESADE, es diu que aquesta organització, tot i tenir una certa autoritat en el món de l'economia, és de les que més s'equivoquen a l'hora de realitzar les seves prediccions ja que van augurar un decreixement del PIB espanyol tres vegades superior al que va ser en realitat.

Per aclarir tot el que venim dient fins ara, en el següent esquema es mostren, de forma concisa, les claus de l'aparició del nou fenomen dels gurus:

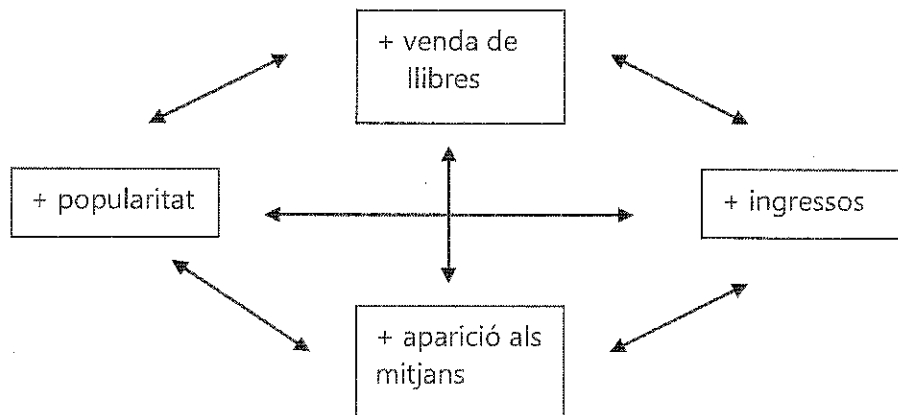
2.2. Interessos

Després d'esquematzar l'inici del fenomen guru, intentem descobrir amb més profunditat quins motius duen a aquestes persones a sortir en els mitjans per tal de donar-se a conèixer. En primer lloc, com la majoria de persones que formem part del sistema capitalista, la motivació màxima és buscar el propi benefici. Com se'ns indica a la piràmide de Maslow*⁹, la primera necessitat bàsica que ha de cobrir tot ésser humà és l'aliment per tal de sobreviure. En aquest context, aquestes persones van saber aprofitar el moment idoni dins d'unes circumstàncies favorables per tal de treure a la llum uns llibres amb títols interessants ("Más allá del crash" – S.N.Becerra, "Economía para Dummies" – Leopoldo Abadía) que intentaven vendre l'explicació a l'actual crisi, la solució ("La solución: el método Ajram" – Josef Ajram), o les dues coses. D'aquesta manera, i aplicant la teoria darwiniana a l'ésser humà, la persona amb idees més fortes és la que aconsegueix imposar-se a les demés. Per tant, un llibre que proporcioni una explicació coherent al que està passant s'imposa a la ment de la majoria de ciutadans que desconeixen les causes i les conseqüències de l'actual crisi en la seva totalitat. Aleshores, aquest gurus intenten, a través de la paraula, influenciar les ments de les persones. D'aquesta manera podem anar a un bar avui en dia i veure com dues

*⁹ Annex

persones, que encarnen, per exemple, al sr. Niño Becerra i al sr. Arcadi Oliveres discutir sobre economia. Segurament el primer parlaria reiteradament sobre com afrontar la crisi remuntant-se a la solució que es va donar als EUA durant el períodes d'entreguerres (el crac del '29 i la posterior Gran Depressió) mentre que l'altre ens parlaria probablement que poséssim els nostres estalvis dins d'unes entitats anomenades banques ètiques (que com el mateix Oliveres afirma es tracta d'un oximoron: dues paraules juntes que es contraposen, com per exemple, carpinteria metàl·lica). Aquests bancs dediquen exclusivament les seves inversions a la sostenibilitat i a projectes socials i no busquen ni especular ni cercar el màxim benefici. Per tant, aquí veiem un exemple clar de la força que tenen els arguments d'aquests gurus. Però hi ha un petit problema, si únicament es dediquessin a vendre llibres el rendiment econòmic que n'obtindrien seria ínfim ja que pràcticament ningú compraria els seus productes degut a que poques persones els coneixerien.

Per tant, veient el poc èxit que suscitaria dedicar-se a posar els llibres en venda, el que intenten és crear-se un lloc en els mitjans. Coneixedors de moltes tècniques de màrqueting, aquestes persones saben com crear suspens en les seves aparicions en televisions, diaris, programes de radio... fent que, com si d'una telenovel·la es tractés, l'espectador s'enganxi i se'ls escolti proveint-lo d'uns coneixements que anteriorment no tenia. Tanmateix, els gurus intenten imposar els seus discursos a la societat, fent-los lluitar entre ells per tal de que els discursos guanyadors aportin en un futur més diners als gurus que els han pronunciat. D'aquesta manera s'entra en una espècie d'espiral multidireccional semblant a aquesta:

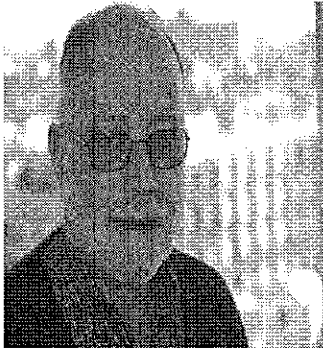
Per demostrar això tenim un clar exemple en el cas del Premi Nobel d'Economia l'any 2008 Paul Krugman, on segons dades contrastades en l'article "La crisi provoca l'eclosió dels gurus" del suplement "Emprenem" del diari "ARA" del dia 27 de maig del 2012 diuen que a causa d'un augment de popularitat (guanyar el premi Nobel) els seus ingressos van començar a augmentar (diners Premi Nobel i diners de les conferències que realitza ja que abans de ser guanyador cobrava tres vegades menys dels 100 mil euros que exigeix ara per conferència). Per tant, aquest augment de popularitat li ha atorgat el poder d'exigir més diners en tot el que fa i ha fet, a més a més, que la gent quan hagi d'escollir entre un llibre d'un economista semi-desconegut i Paul Krugman (per exemple el llibre "*¡Acaben ya con esta depresión!*") segurament esculli el segon pel qual aquest Premi Nobel guanyi més diners, més popularitat i finalment, els mitjans el demanin per donar entrevistes. Per tant, i en resum, veiem que totes aquestes idees claus van interrelacionades entre sí.

2.3. Creació d'una marca

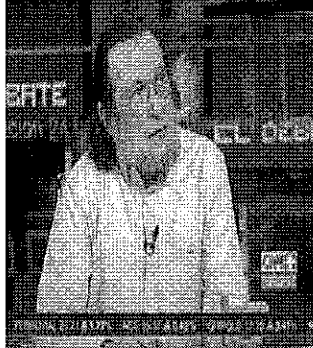
Però hi ha una segona eina importantíssima que passa inadvertida la majoria de vegades i que aquests gurus utilitzen per aconseguir imposar el seu discurs per sobre de la resta: la creació d'una imatge a través d'un assessor d'imatge. Si es pogués anar a veure un poblat africà, en la seva distribució jeràrquica podríem observar que la persona que porta el rumb del poblat és una persona que les cultures occidentals, pel que jo sé, anomenem savis. Ara bé, utilitzant l'estereotip amb el que estem acostumats per referir-nos a un savi, si aquest mateix poblat ens donés per escollir i encertar quina de les següents persones és el savi de la tribu i tinguéssim a un noi jove i a un home gran amb bastó per escollir, evidentment, i per l'estereotip creat al llarg dels anys i que tothom coneix, escolliríem l'home amb una aparença més vella.

Utilitzo aquesta analogia per veure com una cara envellida, un cabell i barba blancs, o en el seu defecte grisosos, sumat a unes ulleres i una forma elegant de vestir poden fer-nos pensar que estem realment davant d'una persona que ha disposat de tant temps per reflexionar durant la vida que tot el que digui serà cert.

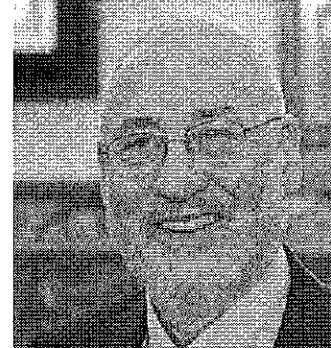
Aquest recurs és el que utilitzen gurus de l'economia com Arcadi Oliveres, Santiago Niño Becerra o el Premi Nobel d'Economia l'any 2001 Joseph Stiglitz.

Arcadi Oliveres

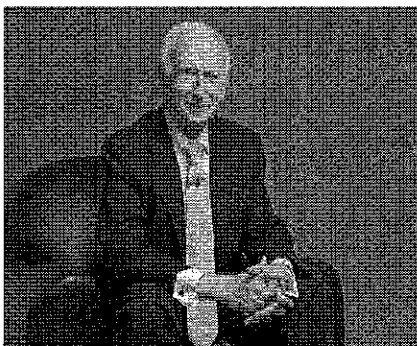

S. Niño Becerra

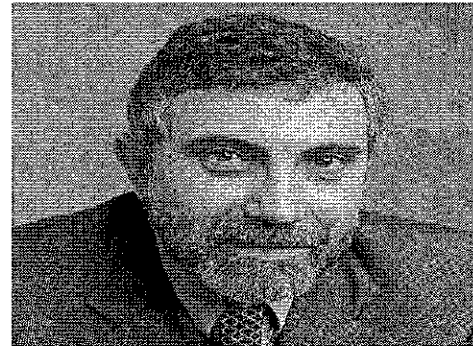

Joseph Stiglitz

Tanmateix, tot i no semblar tant evident (perquè no porta barba ni ulleres) tenim el cas de Leopoldo Abadía o, en un ordre més internacional, el premi Nobel d'economia nord-americà Paul Krugman.

Leopoldo Abadía

Paul Krugman

2.4. Anàlisi de la marca Niño Becerra, Stiglitz i Sala-i-Martín

En el cas de Santiago Niño Becerra, podem observar el contrast d'imatge, tot i que bastant petit, evident a simple vista. Veiem dues coses perceptibles en primera instància, la primera de les quals és el cabell. En la primera fotografia podem observar un Niño Becerra amb el cabell mig despentinat procedent de finals de la primera dècada com a catedràtic d'Estructura Econòmica de la Facultat d'Economia de l'IQS (Institut Químic de Sarrià) de la Universitat Ramon Llull de Barcelona. En la segona

fotografia, en canvi, podem observar el cabell de Niño Becerra bastant més arreglat. En aquest context, es podria dir que està arreglat perquè surt a la televisió, però sense anar gaire més lluny, podem trobar el mateix Niño en altres tipus de mitjans amb la mateixa aparença com es pot comprovar en la tercera imatge. D'altra banda, en la primera fotografia trobem una barba més deixada en contrast amb la segona i tercera imatges respectivament en les que observem una mica més de cura en els pèls facials. Aquests dos retocs que objectivament semblen insignificants porten a analitzar-los subjectivament i fredament per treure'n alguna conclusió. Podríem dir que aquest nou canvi de "look" el porta a donar una imatge personal diferent, més moderna que l'anterior, d'un home que es cuida i sap que fa d'ell mateix. A més a més, reforça de ben segur la seva autoestima cosa que instintivament provoca una major energia alhora de promulgar els seus discursos davant dels mitjans: ell augmenta la confiança en ell mateix i d'aquesta manera aconsegeix que nosaltres també l'hi diposem més confiança. Per veure-ho de manera més clara i sense anar-me'n per la branca psicològica de la conducta humana em serviré de la següent analogia de la qual no insto a donar prejudicis sinó a la pròpia conducta instintiva humana.

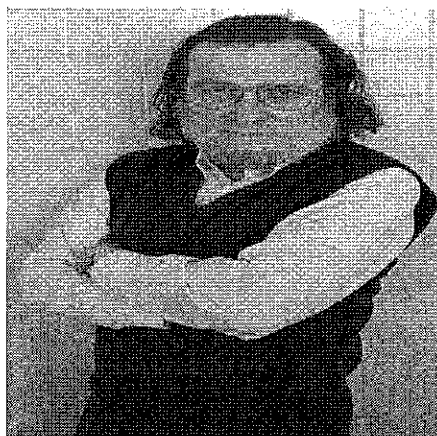
El professor Niño Becerra té molta cura d'altres aspectes, com ara no portar mai corbata, fet el que fa més proper, el col·loca fora de l'establishment econòmic. Ell és un professor, amb una imatge d'independència que si analitzem el seu discurs veurem que no és certa. Però ell es mostra d'aquesta manera: directe, segur, sense por al que diran els seus col·legues o amb por a perdre els contractes amb multinacionals.

Imatge 1 (2001)

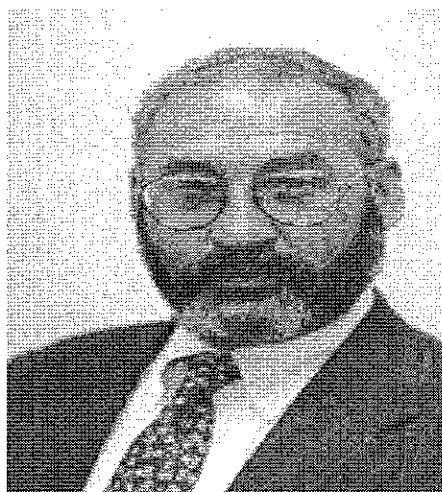

Imatge 2 (2011)

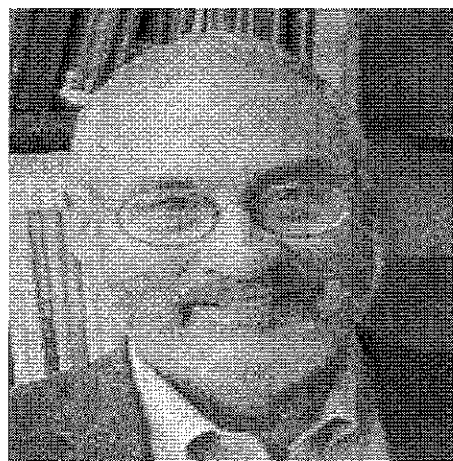

Imatge 3 (2011)

En el mateix sentit que Santiago Niño Becerra hi trobem el Premi Nobel d'Economia el 2001, Joseph Stiglitz. En aquest cas, el senyor Stiglitz no ha canviat gaire, la primera fotografia és de l'any 1998 i la segona del 2010. El curiós és que al buscar la seva imatge per Internet, només es poden trobar fotografies de l'any 2001 cap endavant (excepte la de l'any 1998). Casualitat que la seva popularitat a la xarxa augmentés arran de l'obtenció del Premi Nobel d'Economia l'any 2001? De ben segur que no, ha estat capaç de ser dels primers en forjar-se la imatge de savi amb la barba perfectament perfilada i amb unes ulleres rodones que el doten, a ulls de l'espectador, de molta experiència en la vida. Val a dir però, que la imatge d'aquest home no es pot analitzar del tot bé ja que només hi han imatges a partir de l'obtenció del Nobel, per tant, quan ja feia servir la seva imatge com a eina per augmentar els ingressos.

Imatge 1 (1998)

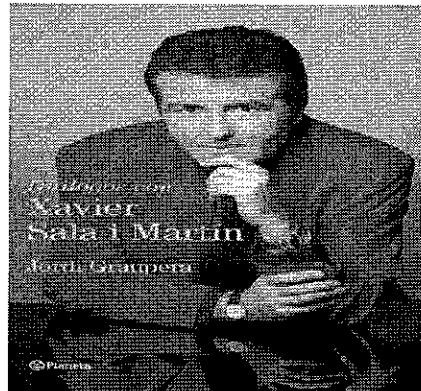

Imatge 2 (2010)

El cas que més m'ha sorprès és el de Xavier Sala-i-Martín, conegut per posar-se una americana llampant diferent cada dia. És estrany comprovar que possiblement sigui el primer economista en crear-se una imatge pròpia per publicitar-se i guanyar més diners ja que aquesta marca d'imatge porta molts anys fent-la servir. Sap treure partit al seu "look" ja que fins i tot ell n'és conscient del que fa. Per exemple, si entrem al seu web: salaimartin.com veurem que a la part superior surt ell amb un micròfon. Fins aquí tot és aparentment normal fins que observem que una mica més a l'esquerra hi ha tota una sèrie de colors que al seleccionar-los canvien el color de la seva americana. Per tant, podem concloure que aquest home que veiem en les dues imatges següents sap el que ha de fer perquè la gent el recordi i el tingui en compte.

Imatge 1 (entrevista al programa de TV3 "El Divendres" 2012)

Imatge 2 (portada d'un llibre escrit per Jordi Graupera 2010)

Finalment, podem concloure que veient aquests tres gurus tant característics (Niño Becerra, Stiglitz i Sala-i-Martín) el més destacable és la seva imatge i com en el cas de Niño Becerra i Stiglitz en menor mesura, l'han canviat. Es posen aquests tres gurus com a exemple representatiu de modificació d'imatge en el cas de Niño Becerra, i imatges de lluny d'Stiglitz (més internacional tot i que amb lleuger canvis en aparença) i en ordre més nacional Sala-i-Martín. Per tant, s'ha establert un model estereotipat de la imatge que s'ha d'oferir per tal d'aprofitar-se del fenomen guru.

3. El fenomen a nivell nacional i internacional

Si l'economia fos com la medicina tots estaríem morts. Faig la introducció amb aquesta frase per afirmar que l'economia no és una ciència exacta i això provoca que la feina de predir-la sigui més bé fruit de la futurologia que no pas de l'anàlisi que se'n pugui fer. En aquest context, i tal com afirma el periodista Àlex Font del diari "ARA", els gurus s'han fet famosos perquè dintre de les seves prediccions econòmiques han tingut la sort d'encertar alguna de les coses que han passat durant i després de l'esclat de la crisi, fet que els ha ajudat a reafirmar-se com a economistes i a poder treure pit una vegada les seves prediccions s'han complert per aconseguir més credibilitat.

Seguidament em dispenso a fer un repàs per les biografies de S. Niño Becerra, Leopoldo Abadía, Jonathan Tepper, Xavier Sala-i-Martin, José Carlos Díez i Paul Krugman juntament amb tots els productes que han posat a la venda i les seves aparicions en els diversos mitjans de comunicació. A més a més, els inclourem en dos grups d'economistes que més endavant s'explicaran: moderats i pessimistes.

3.1. Moderats

3.1.1. Leopoldo Abadía

<http://www.leopoldoabadia.com/>

Va néixer a Saragossa fa 78 anys, l'any 1933. Jubilat. Té 12 fills i 43 néts. És doctor en enginyeria industrial. Forma part de l'ITP (International Teachers Programme) a la Harvard Business School. Va ser membre de l'equip fundador del IESE (Institut d'Estudis Superiors de l'Empresa), actualment la primera escola de negocis a nivell mundial, on va ser professor de Política d'empresa durant més de 31 anys. És membre de l'Opus Dei.

És Patró d'Honor de la Fundació "Alia2" de lluita contra la pornografia infantil i President d'Honor del Congrés "El que de debò importa. Joves amb valors" de Barcelona.

El seu document *"La Crisis Ninja"* està considerat com la millor explicació en espanyol sobre la crisi econòmica mundial.

El nom de "ninja" ve donat de l'acrònim en llengua anglesa *"No Incomes, No Jobs and Assets"* referint-se a les persones que no tenen ingressos, ni treballs ni actius, i que han desencadenat la tempesta financera als EUA i a la resta del món al, no poder fer front als crèdits hipotecaris que els foren concedits per empreses que no van mesurar correctament l'elevat risc de les operacions. Milers de mitjans de comunicació (premsa escrita, digital, ràdio i televisió) s'han fet ressò de les seves conclusions i reflexions a tot el món hispanoparlant.

El seu bloc www.leopoldoabadia.com compta actualment amb més de 5.000.000 visites procedents de tot el món i ha convertit al seu autor en una persona de referència a l'hora d'analitzar els fets econòmics sorgits arran de la crisi. El bloc inclou un diccionari personal sobre termes econòmics, socials i polítics explicats amb el seu original estil. En certes empreses s'ha encunyat l'expressió *"Explica-m'ho al Leopoldo"* per demanar que les coses s'expliquin amb senzillesa i amb paraules clares. Col·labora tots els divendres en el diari Elconfidencial.com on la seva columna *"Des de Sant Quirico"* de cada divendres és llegida per més de 95.000 lectors.

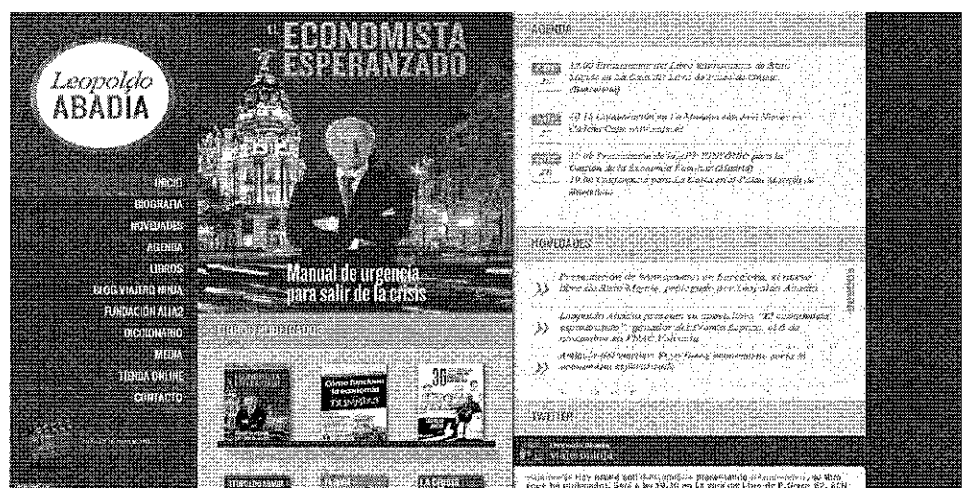
Assidu col·laborador de televisió en programes com Buenafuente, Espejo Público, 3D o La Tarde a la cadena 24h. Ha estat protagonista de les campanyes de publicitat de publicitat de Movistar, Herald d'Aragó, Universitat de Navarra i Repsol en Televisió. El 8 de gener de 2009 va publicar el llibre *"La Crisis Ninja i altres misteris de l'economia actual"* (Ed. Espasa) que es va convertir en el llibre de no ficció més venut a Espanya amb 24 edicions en diversos formats i idiomes.

El 8 de gener de 2010 va publicar *"La hora de los sensatos"* en el qual, continuant amb l'estil de la Crisis Ninja, estableix les bases per solucionar els problemes sorgits de la crisi. 10 edicions. El 20 d'octubre de 2010, va publicar *"Què fa una persona com tu en una crisi com aquesta?"* en el qual, pràcticament com si fos un manual, dóna recomanacions econòmiques per actuar amb sentit comú en el dia a dia per a empreses, famílies, emprenedors, etc. Traduït a altres idiomes, va per la seva 7ª edició.

El recent 25 d'octubre de 2011 es va editar el seu llibre: "36 cosas que cal fer perquè una família funcioni bé" en el qual estableix una sèrie de divertides recomanacions i amenes idees per bregar amb el dia a dia d'una família i "menjar-se a bocades la vida". El 13 de març de 2012 va publicar "Cómo funciona la economía para Dummies" un manual bàsic de conceptes, teories, opinions i visions assenyades del món de l'economia, a manera de manual i emmarcat tot dins de la mundialment reconeguda col·lecció "Dummies" (novells). En gairebé dos mesos porta 4 edicions. El seu últim llibre, però, ha estat publicat el passat 23 d'octubre del 2012 amb el títol de "El economista esperanzado". Des de juny de 2008 fins avui ha realitzat més de 500 conferències per Espanya, Europa i Llatinoamèrica. L'èxit del document de "La Crisis Ninja" radica en la senzillesa de l'escrit, en la comprensió de l'anàlisi i judici dels fets i en la "traducció" de l'economia al llenguatge comú.

Com a curiositat es sap del cert que aquest escrit va iniciar-se una tarda d'un diumenge de gener del 2008 i el va distribuir entre els seus treballadors per correu electrònic. Al cap d'uns dies, es feia popular a Internet. Es pot seguir el seu periple diari en el bloc "El Viajero Ninja" www.viajeroninja.blogspot.com i en Twitter www.twitter.com/viajeroninja.

A més, la seva presència en Facebook compta amb més de 10.000 amics i procura contestar cadascun dels missatges que li arriben.

Imatge del seu web

3.1.2. Xavier Sala-i-Martin

<http://salaimartin.com/>

Xavier Sala-i-Martin és un economista català proper a plantejaments econòmics liberals. És el Catedràtic J. M. Grossman d'Economia de la Columbia University a Nova York i l'Assessor Econòmic Principal del "*Center for Global Competitiveness and Performance*" del Fòrum Econòmic Mundial de Davos, Suïssa. També és investigador associat del "*National Bureau of Economic Research*" i membre del consell de Catalunya de Telefònica.

Abans d'arribar a Columbia, va ser professor a les Universitats de Yale, Harvard i Pompeu Fabra de Barcelona i va ser investigador associat en el "*Center for European Policy Research*" de Londres. Després de completar els seus estudis de pregrau a Barcelona, se'n va anar a Harvard University on va completar el seu Màster en Finances Internacionals i el seu doctorat en Economia.

Com a assessor econòmic principal del Centre de Competitivitat Global del Fòrum Econòmic Mundial (WEF), el professor Sala-i-Martin és l'autor i pare intel·lectual del prestigiós Índex de Competitivitat Global (GCI). L'índex, publicat anualment pel Fòrum Econòmic Mundial en el seu Global Competitiveness Report, estima i enfronta la competitivitat de tots els països del món, els ordena en un rànquing mundial i recomana estratègies dels responsables polítics i econòmics de cada país. El GCI és l'índex de competitivitat econòmica i empresarial més seguit del món. Governos i líders empresarials de tots els continents l'utilitzen rutinàriament per avaluar i dissenyar polítiques i estratègies la competitivitat i innovació als seus països i empreses.

Gràcies a una carrera dedicada a la docència i a la investigació de l'economia mundial i a la consultoria de governs i institucions financeres internacionals (regularment assessora al Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional), el professor Sala-i-Martin es troba en la posició privilegiada per poder oferir als "decision makers" que han de fer

negocis en mig dels volàtils mercats d'avui, la informació essencial que els permeti ser competitius i innovadors.

Entre el 2003 i el 2010, Xavier va ser membre de la junta directiva i president de la comissió econòmica del Futbol Club Barcelona i, per tant, va contribuir a la creació del que molts experts consideren el millor equip de futbol de tots els temps. De fet, el 2009, el FC Barcelona va guanyar els sis campionats en què va participar, gesta que cap altre equip al món no ha aconseguit mai.

El professor Sala-i-Martin ha rebut nombrosos premis incloent el Premi Joan Carles I (concedit bianualment pel Banc d'Espanya al millor economista d'Espanya i Amèrica Llatina), el Premi Arrow concedit per "*l'International Health Economics Association*" al millor economista del món en el camp de l'economia de la salut, el premi Conde de Godó de Periodisme (concedit al millor article d'opinió publicat a Espanya) i els premis Lee Hixson i Lenfest, concedits pels estudiants de les universitats de Yale i Columbia respectivament, als millors professors de tota la universitat.

És capaç de transmetre idees complexes en un format fàcil d'entendre utilitzant exemples acolorits i llenguatge entretingut. Amb una reputació de presentacions humorístiques i esclaridores, Xavier està en gran demanda com a conferenciant en els principals esdeveniments financers de tot el món.

En els últims anys, Xavier Sala-i-Martin ha fet centenars de presentacions a tot el món sobre els següents temes:

- Competitivitat i estratègies de creixement
- Innovació Empresarial
- La revolució educativa necessària per al món globalitzat
- Com capgirar una empresa, una marca o un negoci 180 graus amb èxit (basat en la seva experiència en el FC Barcelona)
- Economia Europea i la crisi financera mundial

- Creixement econòmic, desigualtats i distribució de l'ingrés
- Estabilitat macroeconòmica (sobre la base de la seva experiència en l'FMI)

Els llibres que ha publicat són els següents:

- *Economic Growth* (juntó a Robert Barro), MIT Press 2003, ISBN 0-262-02553-1.
- *Economía liberal para no economistas y no liberales*, Plaza y Janés, abril de 2002.
- "Apuntes de Crecimiento Económico" (Antoni Bosch Editor, 2002, ISBN 978-84-85855-92-6)
- *Converses amb Xavier Sala i Martín*, Jordi Graupera. Edicions Dau. 2007.
- "Pues yo lo veo así" (Plaza & Janés, 2010, ISBN: 8401389933)

Cal destacar que en el següent apartat <http://salaimartin.com/mass-media/entrevistes.html> es mostra clarament com els diferents mitjans de comunicació, li han fet més del 70% de les entrevistes en el període comprès entre el 2008 i el 2012, justament coincidint amb l'esclat de la crisi. Per tant, podem reafirmar la seva condició de guru i el paper clau que realitzen els mitjans per tal de donar-los a conèixer i promocionar-los. En aquest context, Sala-i-Martín ha fet algunes aparicions en el programa de TV3, "el Divendres" i anteriorment, "el Club" on ha explicat la situació econòmica actual. A més a més, disposa d'un petit videobloc al diari "La Vanguardia" anomenat "E-Konomía" <http://videos.lavanguardia.com/canal/e-konomia/index.html>.

Imatge del seu web. Apreciem a la part superior esquerra l'opció d'escollir el color de l'americana, que reafirma el fet que juga amb la seva marca.

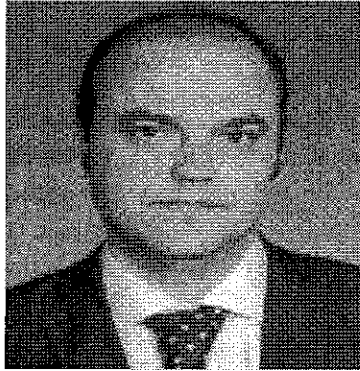
3.1.3. José Carlos Díez

José Carlos Díez va néixer l'any 1973 i és un dels economistes més influents del moment. És economista cap d' Intermoney, el broker financer més antic d'Espanya i capdavanter a Espanya en intermediació de deute públic. Participa amb les seves previsions en el panell d'experts del BCE sobre economia europea i en el panell de Funcas (Fundación de las Cajas de Ahorros) sobre economia espanyola. Segons un estudi recent de ESADE, Intermoney lidera el rànquing d'encert en les previsions del panell de Funcas des de 2005.

A més, compagina la seva vida professional amb la vida acadèmica i és professor de Fonaments de l'anàlisi econòmica de la Universitat d'Alcalà i col·laborador del IE Business School.

Té un dels blocs d'economia més seguits d'Espanya en la web de Cinco Dias (http://blogs.cincodias.com/el_economista_observador/) i és tertulià de la Brújula de la Economía a la cadena de ràdio Onda Cero. Col·labora habitualment en mitjans de comunicació nacionals i internacionals com The Economist, Financial Times, Bloomberg, Reuters, CNBC, El País, El Mundo, Cinco Dias o Expansión.

José Carlos Díez és un dels pocs gurús sense pàgina web personal (tot i que utilitza assiduament la xarxa social Twitter: <https://twitter.com/josecdiez>) i és per això, juntament amb la quantitat de tecnicismes que utilitza en els seus articles, que la seva repercussió mediàtica no és la mateixa que la que podria tenir Niño Becerra o Leopoldo Abadía, molt més acostumats a donar les senzilles explicacions que la gent busca.

José Carlos Díez

Productividad y negociación colectiva Page 1 of 2

CincoDias.com | Versión para imprimir

Columnista • José Carlos Díez

Productividad y negociación colectiva

José Carlos Díez • 26/02/2009

Desde la crisis energética de los años ochenta, los países de la OCDE han hecho esfuerzos para vincular la negociación salarial a los márgenes de las empresas y a la inflación esperada para evitar las espirales inflacionistas que tanto daño hicieron sobre el empleo y el nivel de vida de los ciudadanos. En España, el diálogo social ha sido muy eficaz en la última década y es una variable determinante para explicar el intenso ciclo expansivo que ha disfrutado la economía española. Aunque el crecimiento de la productividad ha sido mínimo, los salarios reales, en media, apenas han crecido evitando una espiral inflacionista que habría acortado la duración del ciclo expansivo y creación de riqueza.

Por esta razón, los sindicatos quieren aprovechar el actual repunte de la productividad, que indica la contabilidad nacional, para recuperar la capacidad adquisitiva y el peso de la masa salarial en la distribución de la renta. En el gráfico se puede observar cómo el comportamiento anticíclico de nuestra productividad se explica exclusivamente por la dinámica del sector de la construcción. Éste ha registrado caídas de la productividad desde 1997, salvo en la corrección cíclica de 2001, y ha lestrado, pues, la productividad total de la economía.

Sin embargo, desde que el sector comenzó a ajustar su nivel de empleo y a frenar en seco la actividad, está aflorando productividad, cosa que a su vez distorsiona el dato agregado de la economía. De hecho, la productividad en la industria y en el sector de servicios de mercado está prácticamente estancada y es tan sólo el repunte de la construcción el que explica la mayor parte del incremento de la productividad total de la economía.

Aunque es cierto que el sector de la construcción ha estado contratando mucho empleo con baja cualificación que tendría un efecto composición negativo sobre la productividad media del sector, la realidad es que los tiempos de entrega de las viviendas son cada vez más cortos y en la obra pública la incorporación de maquinaria sofisticada ha incrementado significativamente la productividad por ocupado, por lo que es difícil justificar la caída tan brutal de la productividad que indicaba la contabilidad nacional en la fase expansiva del ciclo y, por lo tanto, tenemos que entender que estamos aflorando ahora, en el proceso de ajuste de empleo, productividad oculta de años

Exemple d'abundància de tecnicismes en el seus articles

3.2. Pessimistes

3.2.1. Santiago Niño Becerra

A l'igual que J. C. Díez, Santiago Niño Becerra no disposa de web ja que utilitza la xarxa social Twitter: <https://twitter.com/sninobecerra>.

Santiago Niño Becerra (1951, Barcelona) és un economista català. Va estudiar a la Universitat de Barcelona. L'any 1980 va publicar la seva tesi doctoral sota el títol "*La teoria general de sistemes*". Una aproximació a les unitats econòmiques de producció amb estudi aplicat al sector siderúrgic dirigida per Pedro Voltes Bou. Ha ocupat diversos llocs i càrrecs en empreses, fonamentalment del sector siderúrgic, fins a l'any 1992. Des de l'any 1994 és Catedràtic d'Estructura Econòmica i professor en la Facultat d'Economia IQS (Institut Químic de Sarrià) de la Universitat Ramon Llull de Barcelona.

Santiago Niño Becerra s'ha fet famós perquè ha vaticinat -en el seu llibre "*El crash del 2010*" i traçant cert paral·lelisme amb el crack del 29- una profunda crisi i una posterior i llarga depressió que es pot perllongar fins l'any 2020. El començament de la gran recessió o crack serà en 2010 -encara que uns altres com el Fons Monetari Internacional vaticinen un increment del PIB mundial del 4,2 % pel 2013- però no hi haurà recuperació sinó que fins a 2012 continuarà una forta recessió que s'atenuarà l'any 2015 encara que els seus efectes es perllongaran fins a 2020. Els seus crítics consideren que les seves tesis no es fonamenten en dades empíriques i que més aviat estan sustentades en prediccions properes a la futurologia o l'astrologia (igual que les prediccions de Louise McWhirter (1936) sobre una possible crisi en 2008-2015). Es consideren desmesurats els seus pronòstics que afirmen que la evolució de la desocupació comportaria taxes d'atur del 20% i fins a de el 30%, i que el preu del petroli aconseguirà els 250 dòlars l'any 2015.

D'entre les seves prediccions, però, Santiago Niño Becerra ha encertat en els següents punts:

- Els països seran administrats per tècnics (17/07/2008) (Mario Monti a Itàlia, per exemple).
- L'aparent recuperació del 2009 era un miratge que va succeir gràcies als estímuls econòmics realitzats pels estats injectant en l'economia milers de milions.
- La borsa espanyola actualment està sostinguda, el nivell real seria de 6000 a 6200 Punts (2010).
- La taxa de desocupació a Espanya aconseguirà el 20%. La taxa de desocupació a Espanya en el primer trimestre de 2010, segons l'Enquesta de Població Activa (EPA) aconseguí el 22,85%, amb una xifra d'aturats al país de 5.273.600.14

En canvi, les següents prediccions no s'han produït:

- En tornar de les vacances en 2010, una part molt elevada dels treballadors espanyols es trobarien amb que havien perdut el treball.
- En 2011 hi hauria deflació (en realitat la inflació ha portat una pujada de tipus d'interès)
- El govern congelaria bancs entre 2010 i 2011 impeding la retirada de capital
- Caiguda del PIB entorn del 20% per 2011

Santiago Niño Becerra ha publicat únicament dos llibres:

- Niño Becerra, Santiago, *El crash del 2010*, Editorial 'Los libros del lince', 2009, ISBN 978-84-937038-0-6
- Niño Becerra, Santiago, "Más allá del crash", Editorial 'Los libros del lince', 2011, ISBN 978-84-15070-15-3

A més a més, escriu articles periòdics al bloc <http://lacartadelabolsa.com/> i diversos articles a diaris com "el Economista" tot i que concedeix nombroses entrevistes a d'altres com "La Vanguardia" i "l'ARA".

Estatut d'Autonomia

Contra què es va manifestar la població catalana el 10 de Juliol passat? (el que va succeir al Congrés el dia 20 nomè polític), contra unes retallades imposades al text de l'Estatut, ja,...

11/09/10 12:00 - ECONOMIA - SANTIAGO NIÑO BECERRA / CATEDRÀTIC D'ESTRUCTURA ECONÒMICA. IQS-URLL

Treball i ocupació

Vostés deuen conèixer les meves últimes previsions: el 2012, a Espanya, la taxa d'atur del factor treball pot situar-se i el 30% de la població activa. Tres preguntes: per què aquest nivell...

10/07/10 02:00 - SANTIAGO NIÑO BECERRA - ECONOMIA - CATEDRÀTIC D'ESTRUCTURA ECONÒMICA. IQS-URLL

Inici Anterior 1 2 Següent Final

ESCRITA PER
ALBERT PLANS SORIANO
HÉCTOR HERNÁNDEZ VICENS

Imatge ampliada de <http://www.leconomic.cat/e-opinio/articulos/snino.html?start=20> on es mostra clarament que els seus articles comencen a aparèixer a partir del 10 de juliol del 2010.

3.2.2. Jonathan Tepper

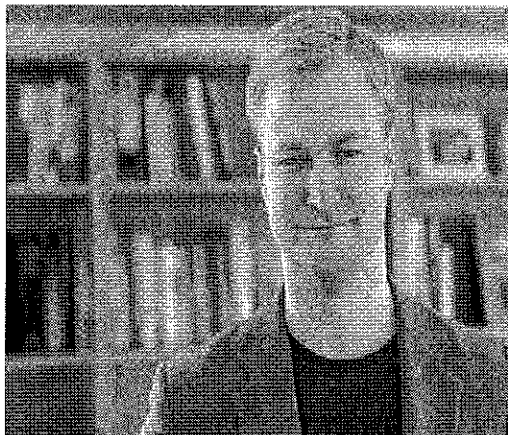
Jonathan Tepper és el responsable de la web Demotix, per a periodistes i fotògrafs free-lance (autònoms). Ha treballat a Lehman Brothers i el Bank of America. En el sector financer és l'editor en cap de Variant Perceptin, que es presenta com un analista d'inversions per a fons especulatiu. Els últims anys ha recomanat apostar per la caiguda del deute espanyol. Fa un any va ser àmpliament entrevistat pel periodista César Vidal a la televisió Intereconomía.

Tepper és, a més, un dels cinc finalistes del premi Wolfson, considerat el més ben pagat després del Nobel, segons va emfatitzar Jaume Barberà, director i presentador del programa *Singulars*. El guardó està dotat amb 250.000 lliures (uns 310.000 euros), que aporta el dirigent del partit conservador britànic lord Simon Wolfson: el tema únic és com destruir l'euro. El guanyador definitiu se sabrà al juliol.

A més a més, Tepper va dir el maig del 2012 que Catalunya, i Espanya, haurien d'abandonar l'euro per sortir de la crisi en la que estan immerses.

Tepper s'ha fet famós a Catalunya ja que ha intervingut en varies ocasions en el programa televisiu del "canal 33", "Singulars". A més a més, col·labora puntualment amb mitjans econòmics de referència com "Bloomberg" o la "CNBC".

Finalment, Tepper ha escrit un llibre (segons em consta) que ha titulat "Endgame: The End of the Debt Supercycle and How It Changes Everything" (Joc final: La fi del supercicle del deute i com ho canvia tot) escrit per John Mauldin and Jonathan Tepper i publicat el 8 de març del 2011 només en versió anglesa.

Jonathan Tepper

Tepper al programa "Singulars" després de la macro-manifestació de la diada del 11-S

3.2.3. Paul Krugman

Va néixer el 28 de febrer de 1953 a Albany, Nova York (EUA). Llicenciat a la Universitat de Yale en 1974, es va doctorar tres anys després en l'Institut Tecnològic de Massachusetts (MIT) i des de 1996 és catedràtic d'Economia a la Universitat de Princeton tot i que també ha impartit classes en el MIT i a la Universitat de Stanford. Va ser un dels fundadors de la "New Trade Theory", una revisió de la teoria del comerç internacional en mèrit a la qual li van concedir la medalla John Bats Clark, atorgada cada dos anys a els qui més profundament influencien el coneixement de l'Economia. Membre del Consell d'Assessors Econòmics de la Casa Blanca amb el president Ronald Reagan, assessor del Banc Mundial, del FMI, de la Comissió Trilateral i de l'ONU.

De 1982 a 1983, va ser part del Consell d'Assessors Econòmics (Council of Economic Advisers) de l'administració de Reagan. Quan Bill Clinton va aconseguir la presidència d'EUA en 1992, s'esperava que se li donés un lloc al govern, però aquest lloc se li va atorgar a Laura Tyson. Aquesta circumstància li va permetre dedicar-se al periodisme per a àmplies audiències, primer per "Fortune" i "Slate", més tard per "The Harvard Business Review", "Foreign Policy", "The Economist", "Harper's" i "Washington Monthly". Krugman va treballar en el panell d'assessors d' Enron durant 1999, abans de renunciar per treballar com a columnista pel "New York Times", que exigia certa exclusivitat. Donats els escàndols d'Enron en 2002, aquest fet ha estat una font de polèmiques i crítiques per Krugman.

La qual cosa l'ha convertit, en opinió del "Washington Monthly", en "el més important columnista polític a Estats Units ja que ha estat analitzant els més importants fets polítics recents, els interessos de les corporacions, classes i partits polítics, enmig dels quals sobresurt l'administració de Bush". Des de 2000 escriu per "The New York Times" la qual cosa l'ha convertit, en opinió del "Washington Monthly", en "el més important columnista polític a Estats Units ja que ha estat analitzant els més importants fets polítics recents, els interessos de les corporacions, classes i partits polítics, enmig dels quals sobresurt l'administració de Bush". A més a més els seus articles són traduïts i reproduïts en mitjans de comunicació de tot el món com ara el bloc que li dedica "El

País" (<http://blogs.elpais.com/paul-krugman/>). Autor de gairebé una vintena de llibres, va irrompre en el panorama literari amb "L'edat de les expectatives limitades" i va criticar l'afició de les receptes miraculoses en "Venent prosperitat". "El Gran Engany" (2003), denuncia la submissió del sistema polític, judicial i econòmic nord-americà a l'extrema dreta. En 1991 va ser distingit amb la medalla John Bates Clark, que l'Associació Americana d'Economistes concedeix cada dos anys a l'economista menor de quaranta anys que ha realitzat la contribució més important a les ciències econòmiques. Ha estat considerat per la revista "The Economist" com el «economista més notable de la seva generació». El 23 de juny de 2004 va ser distingit amb el Premi Príncep d'Astúries de Ciències Socials en reconeixement a les seves contribucions a la teoria sobre les crisis cícliques i a l'anàlisi de la política monetària. El 13 d'octubre de 2008 va guanyar el Nobel d'Economia per la seva anàlisi dels patrons de comerç i la localització de l'activitat econòmica.

Al ser un economista nord-americà, les seves publicacions són en anglès i per tant, anomenaré les obres pel seu nom original. A més a més, com es podrà comprovar, el seu prestigi internacional el fa escriure moltes obres i en haver-les de dividir en blocs.

Algunes de les seves obres publicades (nom original)

- The Spatial Economy – Cities, Regions and International Trade (July 1999), with Masahisa Fujita and Anthony Venables. MIT Press, ISBN 0-262-06204-6
- World Savings Shortage (September 1994), ISBN 0-88132-161-3
- What Do We Need to Know About the International Monetary System? (Essays in International Finance, No 190 July 1993) ISBN 0-88165-097-8
- Currencies and Crises (June 1992), ISBN 0-262-11165-9
- Geography and Trade (Gaston Eyskens Lecture Series) (August 1991), ISBN 0-262-11159-4
- The Risks Facing the World Economy (July 1991), with Guillermo de la Dehesa and Charles Taylor. ISBN 1-56708-073-1

- Currency Crises (National Bureau of Economic Research Conference Report) (September 2000), ISBN 0-226-45462-2
- Trade with Japan: Has the Door Opened Wider? (National Bureau of Economic Research Project Report) (March 1995), ISBN 0-226-45459-2
- Strategic Trade Policy and the New International Economics (January 1986), ISBN 0-262-11112-8
- Economics: European Edition (Spring 2007), with Robin Wells and Kathryn Graddy. ISBN 0-7167-9956-1
- Macroeconomics (February 2006), with Robin Wells. ISBN 0-7167-6763-5
- Economics, first edition (December 2005), with Robin Wells. ISBN 1-57259-150-1
- Economics, second edition (2009), with Robin Wells. ISBN 0-7167-7158-6
- Microeconomics (March 2004), with Robin Wells. ISBN 0-7167-5997-7
- International Economics: Theory and Policy, with Maurice Obstfeld. 7th Edition (2006), ISBN 0-321-29383-5; 1st Edition (1998), ISBN 0-673-52186-9
- End This Depression Now! (April 2012) ISBN 0-393-08877-4
- A call for stimulative expansionary policy and an end to austerity
- The Return of Depression Economics and the Crisis of 2008 (December 2008) ISBN 0-393-07101-4
- An updated version of his previous work
- The Conscience of a Liberal (October 2007) ISBN 0-393-06069-1

3.3. Dades d'audiència

Finalment, després d'analitzar les biografies dels diferents gurus, veiem la següent captura de pantalla que es va realitzar el dia 2/10/12 sobre les notícies més llegides durant les últimes 24 hores en el diari "*La Vanguardia*" on l'article de Santiago Niño Becerra era el més llegit el dia 1/10/12 i el segon més llegit en l'últim cicle diari desplaçat únicament pel partit de futbol Benfica-Barça. Per tant, podem concloure que l'entrevista de Niño Becerra comença a tenir certa repercussió mediàtica, si no fos, evidentment, pel futbol.

Destacamos ▶ Puyol Benfica-Barça Ajax-Real Madrid Obama-Romney Noelia de Mingó Acceso y suscripción Webs del Grupo ▶ LV Papel ▶

Miércoles, 3 de octubre 2012

LA VANGUARDIA.COM Lo Más

Ediciones ▶ Quiero ▶ Temas | Al minuto | Lo más | La Vanguardia TV | Fotos | Gráficos

Portada Internacional Política Economía sucesos Opinión Deportes Vida Tecnología Cultura Gente Ojo Participación Hemeroteca Servicios

Lo Más

Lo más visto **Lo más comentado**

Últimas 24 horas

-

Benfica-Barça, la Champions League en directo
56547 vistas
-

Santiago Niño-Becerra: "Una Catalunya independiente es viable económicamente"
40413 vistas
-

Una extremeña en Catalunya responde a Fernández Vara: "Nos hemos integrado y si no le gusta, que le va"
32018 vistas
-

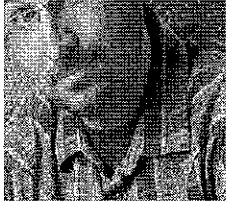
El AVE gallego supera en inversión a todo el corredor mediterráneo
28532 vistas
-

AL MINUTO

- 15:44 Interior ordena investigar la intervención de los antidisturbios en Atocha
- 15:36 Rigau, abierta a que algunas escuelas abran puertas el 17 octubre
- 15:33 La última temporada de 'Breaking Bad' llega mañana a Paramount Comedy
- 15:32 El Gobierno no se plantea endurecer la ley de manifestación
- 15:31 Árboles para mejorar el hábitat de un pájaro en peligro de extinción

[Ir al minuto](#)

S.N. Becerra més llegit el dia 1/10/12 i el segon en les últimes 24h

e, contra el fraude

ta emite este domingo 'Salvados: rico, fraude pobre', dos días is del fin del plazo para acogerse a la is fiscal. ¿Es equiparable el pequeño con el fraude de las grandes is?

is noticias:

Más noticias

Más leídas | Últimas | Más comentadas

- Niño Becerra: "¿Engañados? El fallo fue pensar que al banco..."
- EN DIRECTO** | Sigue la rueda de prensa tras del Consejo de Min...
- No habrá actualización por IPC: las pensiones de hasta 1.000...
- Pepe Phone contesta a Yoigo y Ámena: baja las llamadas a 0,5...
- La trifulca de Hacienda para evitar el impuesto a los dep...

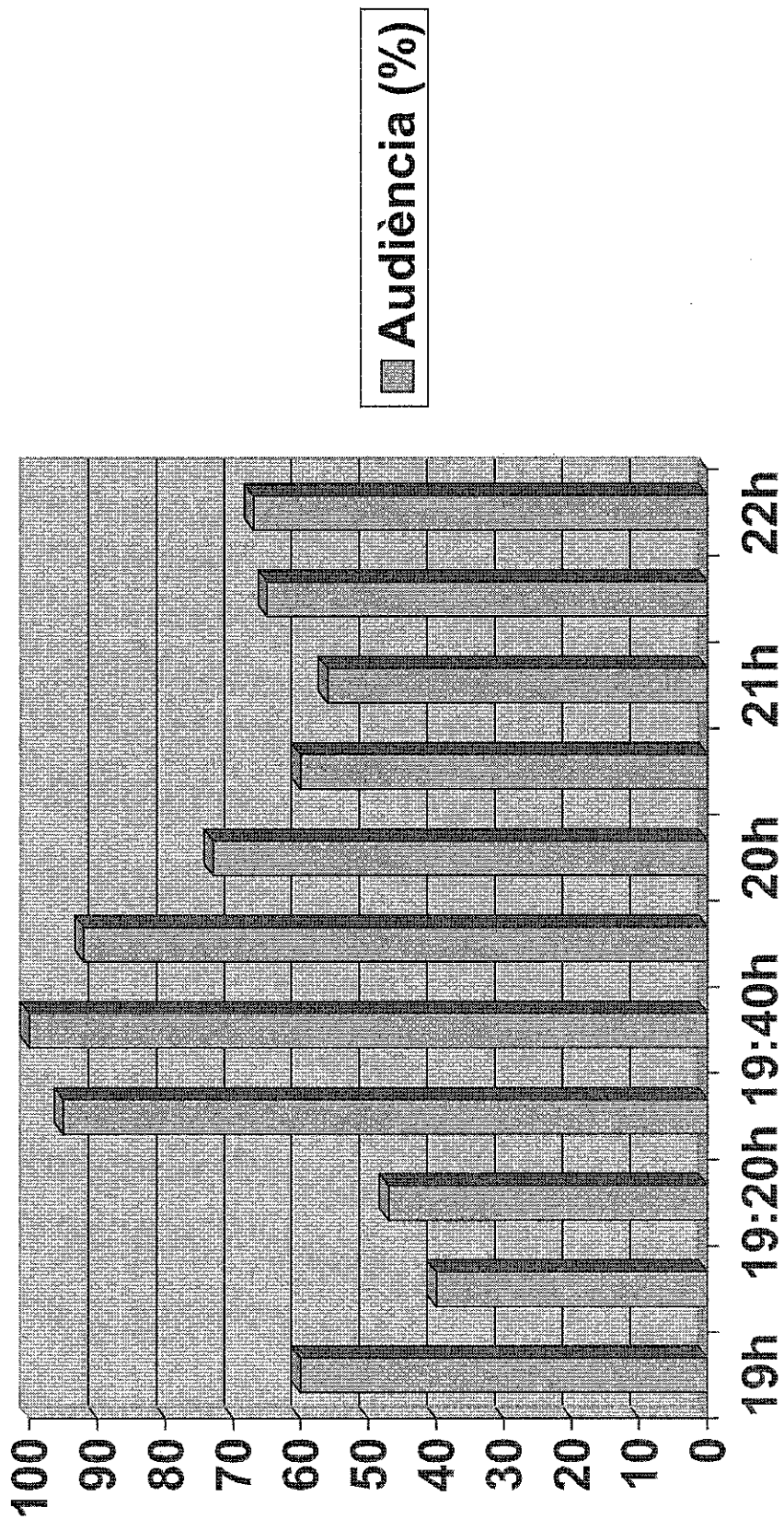
Más noticias

També el més llegit el dia 30/11/12 al diari "El Economista"

En aquest context, i després de ser demanades a les cadenes de televisió "8tv" i "TV3" unes estadístiques sobre els espectadors que tenen quan apareixen els diferents gurus (Sala-i-Martín a TV3 i Ajram i Niño Becerra a 8tv) en els diferents enregistraments (cada

20 minuts s'enregistra el nº de telespectadors). Només 8tv em va respondre i me les va enviar. Tanmateix, les he resumit en la següent gràfica on només vario l'interval dels 20 minuts quan el nombre d'espectadors és bastant regular.

Dades audiència programa "8 al dia" del dia 11/4/12 facilitades per el mateix programa. El 100 representa el percentatge en el qual es va assolir la màxima audiència aquell dia xifrada en uns 482.300 espectadors i que es va produir amb una aparició de Josep Agram a les 19:25h on va parlar sobre la borsa.

4. Anàlisi dels discursos econòmics

En aquest apartat s'explicaran la classificació dels gurus dividits en moderats i pessimistes i un posterior anàlisi de la seva explicació a la crisi. En aquest sentit, sembla estrany que no n'hi hagi d'optimistes però aquest paper no se'l reserven els gurus sinó que el tenen els ja esmentats "trend-makers" i, sobretot, els governs de cada país. En ells recau la responsabilitat de fer veure a la població que hi ha llum al final del túnel i que les seves reformes austeres, molt vistes avui en dia, serveixin en un futur per no caure en els mateixos errors. Per tant, intenten omplir d'optimisme els ciutadans amb frases tant típiques com: "España va bien", "España no necesitará rescate", "El gobierno no subirá el IVA" i un llarg etcètera de frases pronunciades que no fan més que corroborar la intenció de calmar els ànims de la població únicament per tal de guanyar temps i no perdre el vot dels seus simpatitzants en futures eleccions.

A més a més del context en el que es troben, els governs tenen feina afegida: desmuntar molts dels discursos dels gurus. Per exemple, Paul Krugman va escriure una petita nota al seu bloc el dia 12 de maig del 2012 pronosticant la sortida de Grècia de la zona euro el mes vinent cosa que va provocar que es parlés d'un possible "corralito" (retirada massiva del capital dels bancs per part dels clients que hi tenen dipositats els seus estalvis) a l'estat espanyol degut a la cadena d'impagaments que conseqüentment es produirien afectant enormement, fins el punt de fer fallida, el sistema financer espanyol. En aquest context, va ser tant la mediatització de les paraules de Krugman que va provocar que els ministres espanyols De Guindos i Montoro haguessin d'aparèixer als mitjans a desmentir el rumor.

Després d'aquesta petita introducció, veiem l'explicació dels dos grans grups en els que queden dividits els gurus:

4.1. Moderats

Representen la facció de gurus menys catastrofista, és a dir, els que tenen una visió menys negativa de la crisi. Per tant, aquests creuen en una sortida no gaire llunyana de l'actual situació i no creuen que les circumstàncies siguin tant pèssimes com les pinten molts dels seus companys de professió. Cal dir també però, que en alguns d'ells se'ls nota una vessant política simpatitzant amb l'actual reformisme auster de molts dels governs autonòmics i que els ajuda a reafirmar la seva condició econòmica, és a dir, un economista amb idees de l'escola de Chicago (liberalisme econòmic i lliure mercat) no tindrà la mateixa simpatia per un govern auster que un keynesià (més donat a l'intervencionisme estatal). Per tant, sempre acabem relacionant la facció política liberal d'un estat amb l'escola de Chicago i la més keynesiana amb governs d'esquerra.

Per exemple, i per posar-nos en context amb exemples reals, agafem els casos de José Carlos Díez i de Xavier Sala-i-Martin en l'últim debat sobre la independència sorgit en el nostre país abans de les eleccions del 25 de novembre del 2012. El primer, socialista reconegut, feia unes declaracions al diari ABC (diari clarament de dretes, tot i que units per la causa de la no-independència: <http://www.abc.es/radio/podcast/20120925/jose-carlos-diez-el-problema-71907.html>) en les que afirmava que la independència a Catalunya multiplicaria per tres o quatre els problemes econòmics actuals basant-se sobretot en els possibles boicots d'una economia a un altre pel que fa a la balança comercial (importacions i exportacions). El segon, economista liberal i afí a la dreta catalana, realitzava unes declaracions a "El confidencial" on afirmava que Catalunya era una de les economies més sanes del món i que els mercats es barallarien per deixar-li diners: <http://www.elconfidencial.com/economia/2012/08/31/sala-i-martin-una-cataluna-independiente-seria-una-de-las-economias-mas-sanas-del-mundo-104573/>

A més a més d'aquestes declaracions favorables a la independència, entre d'altres, les actuacions de Sala-i-Martín no acaben aquí ja que ell, juntament amb uns quants economistes catalans més, han creat un col·lectiu anomenat "Wilson" que té per missió intentar dissuadir i desmuntar qualsevol tipus d'informació i argument econòmic que vagi en contra dels interessos catalans: <http://wilson.cat/ca/> . Per tant, després de veure aquest contrast entre dos dels economistes que formen part del grup dels moderats, anem a veure quins més l'integren:

4.1.1. Leopoldo Abadía

Abadía ven la marca d'explicar les coses fàcils, és a dir, s'ha fet famós perquè en les seves explicacions hi abunda un llenguatge planer i intel·ligible per la majoria de la població. Aquesta facilitat l'aconsegueix gràcies a que ell és llicenciat en enginyeria i, per tant, no abunden paraules tècniques en els seus escrits i conferències cosa que li permet arribar a més públic. Tanmateix, al igual que José Carlos Díez (que el veurem més endavant), és un economista moderat tot i que té progressius detalls optimistes, és a dir, en les seves primeres obres va començar sent un clar economista moderat però per exemple, en la seva última obra "*El economista esperanzado*", ens mostra una clara visió esperançadora del futur com afirma en unes declaracions durant la presentació del llibre on diu que "veu llum al final del túnel", mostra, altre vegada, del seu llenguatge planer.

En aquest sentit, Abadía ens explica els orígens de la crisi a través de la seva etiqueta "ninja" per designar aquelles persones sense feina, ingressos ni actius propis. Tot va començar quan el govern de Bush als EUA va decidir abaixar dràsticament els interessos cosa que va provocar que els bancs no fessin bons negocis. Conseqüentment, les entitats financeres van començar a donar crèdits a qualsevol tipus de persona per un valor superior al que es sol·licitava, és a dir, la gent anava a buscar crèdit per a una casa pel valor de dos-cents mil dòlars i el banc n'hi oferia tres-cents mil perquè també es comprassin el cotxe que sempre havien volgut, mobles... Aquesta auge creditícia però, tenia un sentit. Els bancs donaven els crèdits sense importar si les persones els podrien pagar perquè al existir la dació en

pagament (tornar la vivenda en cas de no poder afrontar els deutes) juntament amb la més que probable pujada del mercat immobiliari que ells pensaven, provocava que podrien vendre novament la vivenda per un preu superior a la que l'havien tesat, és a dir, si la casa valia dos-cents mil i es produïa una dació en pagament, el banc podria vendre novament l'habitatge per dos-cents trenta mil dòlars, guanyant trenta mil dòlars en l'operació. Aquesta especulació amb el mercat immobiliari va provocar que al equivocar-se, molts bancs es van quedar sense liquiditat i amb uns actius (vivendes) buits de valor que ningú podia comprar. Llavors, segons Abadía, aquests bancs van fer petits paquets d'hipoteques (algunes amb deutors fiables i d'altres de vivendes d'antics "ninja" que no les havien pogut pagar) i els van vendre a diferents bancs del món (Alemanya, França...) com un producte de gran qualitat. El problema va venir quan aquests bancs van veure que tenien les hipoteques "ninja" però no sabien quantes perquè els bancs nord-americans les havien barrejat amb les hipoteques "bones" provocant així que les entitats financeres, entre elles mateixes (mercat interbancari), es cobressin alts interessos perquè no es fiaven unes de les altres juntament amb els problemes de liquiditat que tot això comportava. D'aquesta última frase, cal dir també que els consumidors se'n veien desfavorits ja que el nom amb el que es coneix popularment un dels interessos del mercat interbancari és l'Euríbor, i aquest es conseqüència de les pujades i baixades dels interessos del preu de la vivenda.

4.1.2. Arcadi Oliveres

Oliveres és, a força d'haver-s'ho guanyat, el guru econòmic del moviment 15-M espanyol. Els seus discursos crítics amb la situació actual i amb els que ens han dut fins aquí es fan ressò en molts actes de conscienciació social. A més a més, possiblement és l'únic guru que no en treu un alt rendiment econòmic de tota la feina humanitzadora que està fent ja que tot i publicar 4 llibres fins la data, ofereix entrevistes i conferències gratuïtes (xerrada a l'Institut Vilamajor).

En aquest context, Arcadi Oliveres queda emmarcat en el grup dels moderats ja que creu que canviant el model polític, econòmic i social en el que vivim per un de més

sostenible, igualitari i just, no hi haurà cap problema a l'hora de superar les constants crisis que ens ofereix el capitalisme. Per tant, ell no veu que la situació sigui tant greu com la pinten ja que és la corrupció i l'especulació la causant de les circumstàncies en les que ens trobem.

El discurs crític d'Arcadi Oliveres recau en cinc grans eixos:

- **Crítica a l'especulació de qualsevol tipus.** Creu que d'aquesta manera s'evitaran els riscos que comporta una mala decisió especulativa com per exemple, l'anteriorment citada especulació immobiliària als EUA..
- **Les hipoteques subprime com a desencadenant de la crisi.** Són les hipoteques concedides als "ninja" de Leopoldo Abadía que van ser donades sense cap tipus de garantia de retornament del deute i que van repercutir en el mercat immobiliari global provocant conseqüents crisis a diferents i amplis sectors de l'economia fruit dels impagaments.
- **Acabar amb el frau fiscal.** Vol aconseguir que els impostos es paguin a qui correspon (a la Hisenda del propi país i no a paradisos fiscals) i que la quantitat a pagar vagi amb consonància amb la renda de cada persona sense fer cap tipus de maniobra fiscal que faciliti pagar menys. En aquest context, posa l'exemple de les famoses "sicav" (Societats d'Inversió de Capital Variable) on, a grosso modo, les persones jurídiques paguen tan sols un 1% d'impost de societats (quan hauria de ser del 30%). Tanmateix, pensa que aquesta lluita és molt difícil ja que amb paraules del mateix Oliveres "els polítics no persegueixen els defraudadors bancaris perquè són ells els qui financen els partits polítics en les seves campanyes electorals".
- **Aplicació de la taxa Tobin.** És un instrument econòmic que permet imposar una taxa d'un 1% a totes les transaccions financeres possibilitant així una major recaptació i un control sobre aquestes.
- **Nacionalitzar les entitats financeres que han obtingut diners públics.** Pensa que cap banc hauria de ser rescatat amb diners públics i seguir practicant la seva activitat ja que si ha estat rescatat ha estat per una mala gestió,

segurament una gestió especulativa jugant-se els diners de la pròpia gent que els ha dipositat els seus estalvis.

4.1.3. Xavier Sala-i-Martín

Sala-i-Martín és el guru econòmic català per excel·lència juntament amb Niño Becerra. És conegut des de fa temps sobretot per les seves contínues aparicions (abans i durant la crisi) a diversos programes de televisió i a diferents mitjans com per exemple el diari "*La Vanguardia*" entre d'altres. A més a més se'l recorda pel seu períodes com a tresorer i responsable de l'àrea econòmica del Futbol Club Barcelona. Tanmateix, és fàcil de reconèixer per la seva marca, les americanes llampants diferents que porta cada dia.

El liberalisme és la seva escola de pensament per la qual cosa sempre propugna la no intervenció de l'estat en la macroeconomia, ja que, segons els seus seguidors, aquesta s'autoregula. Així, en principi l'estat no hauria de voler modificar cap mena d'oferta (per exemple, a favor de productes locals, més ecològics, més socials, etc.) ni de la demanda (per exemple, l'aplicació de "bonus" o de "malus" a certs productes, per a afavorir-ne o no el seu consum). Són partidaris de pocs impostos, en especial els progressius (i en especial, els que tenen a veure amb voler disminuir les desigualtats, per exemple el de la renda) i d'un sistema d'impostos senzill, sense casos adaptats a cada situació. S'associa amb el que popularment s'anomena política de dretes.

La seva explicació a la crisi financera, tal com l'he entesa, és la mateixa que explica Abadía amb paraules molt més tècniques. Aquesta n'és el seu resum:

Tot va començar l'any 2001, quan Alan Greenspan va voler evitar el col·lapse de la borsa després de la davallada de les empreses "punto.com" (aquelles que havien sofert un auge borsari pensant que tenien el futur controlat) reduint els tipus d'interès des de 6,5% al 2,5% en menys d'un any. Amb aquests tipus tan baixos, els bancs, que viuen de prestar diners a canvi d'un interès, van buscar rendibilitat en famílies amb pocs ingressos i amb una alta probabilitat de no poder retornar la hipoteca, famílies anomenades "subprime". En tenir un risc superior, aquestes famílies pagaven un interès

més alt, encara que els bancs van pensar que el perill quedava mitigat pel fet que el preu dels seus habitatges estava pujant: si algun dia tenen problemes, van pensar, les famílies podran vendre la casa a un preu superior al de la hipoteca, cosa que els permetrà retornar els diners.

Però els marges que podien cobrar eren tan petits que, per obtenir rendibilitat, havien de multiplicar el volum. El problema és que el nombre d'hipoteques que podien donar estava limitat per la regulació de Basilea que impedeix que els crèdits concedits per un banc sobrepassin una determinada proporció de la seva capital. Curiosament, la qual cosa sí permet aquesta regulació és que els bancs creuen uns fons d'inversió paral·lels (anomenats "*conduits*") que comprin els seus crèdits. I així ho van fer: els "*conduits*" demanaven prestat, compraven les hipoteques als bancs i aquests recuperaven els diners. En haver desaparegut el crèdit dels seus balanços (i que la regulació de Basilea permetés que la comptabilitat del banc i la "*conduit*" es fes separadament), els bancs podien tornar a prestar els mateixos diners una vegada i una altra, ampliant d'aquesta manera el negoci.

Els "*conduits*", al seu torn, agafaven les hipoteques, les empacaven (en llenguatge sofisticat, "*titularitzaven*") de maneres tan complexes que aconseguien qualificacions per part de les agències de ràting de AAA que indicaven un risc mínim i les venien a bancs d'inversió. Per facilitar l'operació, fins i tot obtenien assegurances amb noms suculents com "*credit default swaps*". Els bancs d'inversió, al seu torn, utilitzaven aquests actius com a garantia per demanar crèdits addicionals i realitzar més operacions financeres, creant així una enorme bola de neu d'actius que, per molt sofisticats que anessin, tenien com a garantia última les hipoteques de les famílies "*subprime*".

I tot això anava molt bé mentre el preu de l'habitatge pujava. Però va arribar un dia en què va deixar de pujar. Les famílies que havien demanat prestats 100.000 dòlars van veure que la seva casa només valia 60.000 i van haver de prendre una decisió: retornar una casa de 60.000 o retornar una hipoteca de 100.000. No cal ser molt llest per veure que, si la regulació permet escollir, molts retornaran la casa i no pagaran la hipoteca. I

resulta que la regulació permetia escollir i, per tant, van decidir no pagar: la morositat es va disparar i tots els actius garantits per aquestes hipoteques van començar a perdre el seu valor i a ser catalogats de 'tòxics'. El problema és que havien estat retitularitzats tantes vegades que ningú sabia ni quants actius tòxics hi havia ni qui els tenia. Això va crear una desconfiança entre bancs que va fer que deixessin de prestar-se diners uns a uns altres. Els tipus d'interès interbancaris (com l'Euríbor) es van disparar i, amb ells, els pagaments mensuals de milions de famílies que van deixar de poder pagar les seves hipoteques. La morositat va augmentar, no ja entre les famílies subprimes sinó entre totes les famílies del món. Les asseguradores van haver de desemborsar l'assegurat... però no tenien diners suficients pel que van ser les primeres en fallir. Els seus noms: "Bear Sterns", "Freddie Mac", "Fannie Mae" i "AIG".

I aquí va tornar a aparèixer la regulació de Basilea: els bancs d'inversió com "Merrill Lynch" o "Lehman Brothers" havien utilitzat aquests bons que ara eren tòxics com a garantia financera i la regulació deia que, quan el valor d'aquestes garanties baixés, els bancs estaven obligats a desfer-se d'altres actius i utilitzar els diners per reposar la garantia perduda. El problema és que això passava just en el moment en el qual ningú volia comprar aquests actius a preus raonables. Però com estaven obligats a vendre, van vendre. Això sí... a preu de saldo. Això va augmentar les seves pèrdues, cosa que va reduir la cotització dels seus actius, els va obligar a vendre més, els va fer augmentar les seves pèrdues,... i així successivament en una espiral negativa de pèrdues i caigudes de cotització que els va portar a la fallida. El pànic financer estava servit.

El que ens porta al moment actual: la desconfiança, el pànic i la descapitalització dels bancs estan fent que, no només deixin de prestar a altres bancs sinó que deixin de prestar a empreses no financeres de tot el món. Inversions en el sector hospitalari a Alemanya o el de l'alimentació a Colòmbia no es duen a terme per falta de finançament. L'activitat econòmica cau, els llocs de treball desapareixen i el que va començar com un problema hipotecari a Estats Units es va anar contagiant a l'economia real del món sencer. La ciutadania demana als seus governs que actuïn. Les erràtiques polítiques públiques que proposen, no obstant això, demostren que no saben què fan, la qual cosa genera més desconfiança i agreuja la situació.

Finalment, Sala-i-Martín s'afegeix al grup de moderats degut a la seva visió poc pessimista del moment actual.

4.1.4. José Carlos Díez

És el guru afí a les postures socialistes espanyoles ja que critica obertament les mesures austeres i antisocials (com es demostra en el següent enllaç:

http://blogs.cinco dias.com/el_economista_observador/2011/10/los-efectos-devastadores-de-la-austeridad.html) pròpies dels partits de dretes. Tanmateix, igual que la resta de gurus, pensa que l'actual crisi és sistèmica, és a dir, afecta tots els sectors de l'economia i té repercussions tant en l'àmbit polític com el social.

Díez centra tot el seu discurs econòmic en la reactivació de l'economia tot i que sense propostes clares. En aquest context, si que es mostra crític amb les pujades de l'IVA i les modificacions de salaris en funcionaris i de les pensions dutes a terme per l'executiu del govern del Partit Popular, assegurant que aquestes l'únic que produeixen és la desincentivació del consum. A més a més, ha qualificat la conjuntura econòmica actual d'austeritat com a "economia absurda" ja que Alemanya (motor d'Europa) té obsessió amb el dèficit zero com a solució a tots els mals. En aquest sentit, afirma que Espanya va complir el dèficit zero l'any 2000 i es va tenir la major bombolla de sòl de la història espanyola. També defensa una despesa pública eficient i reafirma que retallar el dèficit en una recessió sense inflació és perjudicial i augmenta el temor dels inversors a la capacitat de pagament. Per exemple, EUA ha donat amb la solució; poses l'economia a créixer, contens la despesa pública i redueixes 4 punts el dèficit en dos anys.

D'altra banda reafirma en moltes de les publicacions al seu bloc que el deute espanyol és bàsicament privat (empreses, famílies i els excessos de les Comunitats Autònomes) i que si es castiga amb austeritat aquest sector de la població el més probable es que mai es recuperi aquest deute. Tanmateix, es basa en aquest últim argument per defensar la gestió del govern socialista (2004-2011) assegurant que aquest va deixar el govern amb un dels deutes públics més baixos dels països desenvolupats. Un altre dels

seus trets socialistes és la defensa de l'impost a les grans fortunes ja que aquest evitaria una fractura social.

Finalment, el podem catalogar de moderat perquè sintetitzant el seu pensament per tal de sortir a la crisi, propugna reactivar l'economia perquè sense reactivació no hi ha creixement. Per tant, si aquesta recuperació no es produís, el pitjor que podria passar es sortir de l'euro.

4.2. Pessimistes

Representen la facció de gurus més catastrofista, és a dir, aquells que auguren un futur pèssim per l'economia europea i espanyola si no hi ha un canvi de model o un canvi en la orientació econòmica del projecte europeu.

A l'igual que l'altre gran grup, els seus discursos es poden veure afectats degut al caire polític que propugnen ja que els seus arguments tendiran a anar sempre amb consonància amb el seu pensament polític.

La majoria dels components d'aquest grup són reconeguts mundialment amb diferents premis prestigiosos (per exemple Premi Nobel en el cas de Krugman i Stiglitz) o pels seus grans encerts augurant la crisi econòmica que venia (Roubini i Becerra). Per tant, no és d'estranyar que siguin els economistes de més renom i els quals la gent s'escolta més. Tanmateix, al pensar que el seu prestigi té com a conseqüència un discurs de més credibilitat, es converteixen en l'autèntic malson dels governs ja que tenen papers oposats (uns tranquil·litzar la població i els altres alterar-la informant de possibles successos catastròfics).

Finalment, afegir que la majoria d'ells (excepte Niño Becerra que després analitzarem detingudament) tenen una marcada tendència socialdemòcrata i, per tant, són enemics ferris de l'austeritat.

4.2.1. Santiago Niño Becerra

És el paradigma d'historiador econòmic sense una vessant política gaire definida tot i que se'l podria relacionar amb idees de dretes ja que pensa que una intervenció estatal i les revitalitzacions de l'economia a base d'injectar diners públics fan augmentar considerablement el deute (http://www.emporda.info/catalunya/2012/12/11/nino-becerra-previsio-lestat-absolutament-falsa/183291.html?utm_source=rss).

Tanmateix, sembla bastant crític amb Paul Krugman, d'idees neokeynesianes (<http://www.periodistadigital.com/economia/instituciones/2012/05/15/nino-becerra-krugman-parece-portavoz-del-fin-del-euro-.shtml>). Alhora, però, s'ha mostrat crític amb el govern espanyol i ha catalogat de "falses" les previsions estatals de recuperació econòmica. De fet, també s'ha mostrat simpatitzant de la independència catalana al reafirmar més d'una vegada l'espoli fiscal català i com Espanya afecta a la seva economia. Es pot pensar que pot veure's influït al dir aquestes paraules per la seva participació a cadenes de televisió catalanes i la seva feina com a professor a una universitat catalana, però, fent dogma de fe, llegint la seva entrevista ha dit que mai es deixa influenciar i, per tant, el creurem defensor de l'independentisme català i de postures econòmiques afines a la dreta catalana.

Niño Becerra queda emmarcat en el grup dels pessimistes perquè va ser el primer guru espanyol en vaticinar la crisi i les seves prediccions sobre les conseqüències d'aquesta serien devastadores. Per exemple, va encertar que la taxa d'atur espanyola arribaria al 20% l'any 2010 però, d'altra banda, va errar en la predicció que la mateixa taxa d'atur arribaria al 30% al 2011. Per sort, aquesta última predicció no s'ha complert però és una mostra clara de la seva banda més catastrofista.

4.2.2. Paul Krugman

És el guru de polítiques econòmiques neokeynesianes per excel·lència, és a dir, forma part del grup d'economistes que van revisar les teories de Keynes a finals dels anys 70 i principis dels 80 i són una barreja entre les teories neoclàssiques i el keynesianisme. Per

tant, per el tema que ens ocupa i per no desviar-nos del context, propugnen la intervenció estatal com a mecanisme d'estabilització econòmic una vegada el lliure comerç comença a debilitar-se provocant crisis. Tanmateix, va ser un dels principals crítics de les polítiques econòmiques del govern conservador dels EUA durant l'època Bush (2001-2009). D'aquesta manera deduïm la vessant política de Krugman que es fa palès en tots els seus escrits. A més a més, amb els seus escrits intenta, igual que Arcadi Oliveres, desemmascarar molts dels interessos ocults de la política i els mateixos polítics.

Krugman queda catalogat dins del grup dels pessimistes motivat per les fortes crítiques que ha realitzat a les polítiques austeres actual vaticinant, per exemple, sortides de països com Grècia de l'euro.

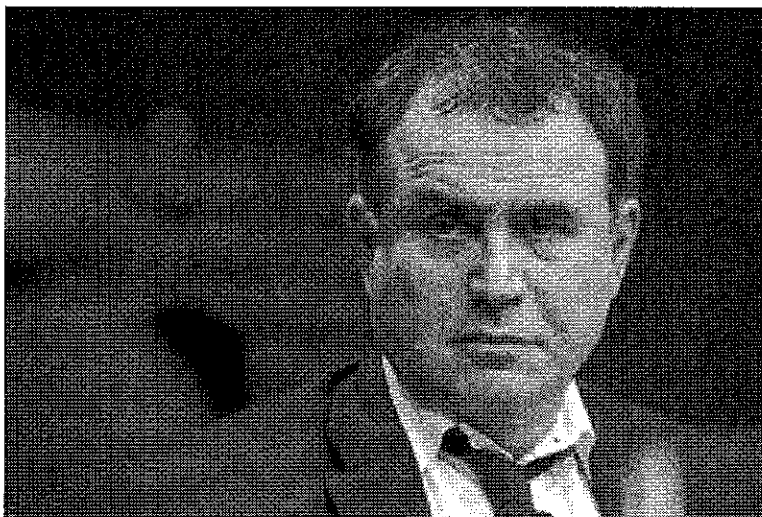
(<http://www.elmundo.es/elmundo/2012/05/20/economia/1337526129.html>)

4.2.3. Nouriel Roubini

És el guru de la marca "tot va malament". És més, en una presentació davant del Fons Monetari Internacional (FMI) va anunciar la crisi de les hipoteques subprime, és per això que se'l va rebre amb molt escepticisme i se'l va denominar "Dr. Doom" (Doctor Catàstrofe). Per tant, va ser el primer en anunciar la davallada financera a nivell mundial cosa que el va atorgar un gran prestigi. Tanmateix, a través del següent enllaç (<http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=4415>) es pot demostrar com Roubini és un economista de caire keynesià ja que esperona a la creació d'ocupació per tal de reactivar l'economia i el consum però, d'altra banda, l'acceptació a les teories marxianes fa pensar que pot ser d'algunes idees comunistes.

En el seu llibre "Cómo salimos de esta" fragmenta la crisi per etapes i el que va ocórrer en cada una d'elles i el que està per venir...(reafirmant-se en el seu paper) més problemes. A mode de diagnòstic general ens diu que venen anys dolorosos per culpa dels endeutaments públics i privats del món desenvolupat i que l'únic que es pot fer pel moment és evitar la recessió.

Roubini és l'exemple més clar i extremista dels gurus pessimistes i és per això que queda emmarcat en aquest grup.

Roubini

4.2.4. Joseph Stiglitz

Stiglitz és el paradigma de guru neokeynesià reconegut. Ho mostren obertament les seves crítiques als economistes de lliure mercat als que anomena "fonamentalistes de lliure mercat" (se'ls atribueix pejorativament a un col·lectiu per tenir una fe exagerada pels fonaments i teories del lliure mercat) i el treball pel qual va rebre el Premi Nobel l'any 2001: va definir que quan el mercat està incomplet o la informació és imperfecta mai es pot arribar a un "òptim de Pareto" (concepte de la teoria de jocs), és a dir, hi ha un que sempre obté beneficis sense perjudicar ningú. Per tant, aquesta situació d'equilibri només s'aconsegueix amb actuacions puntuals del govern per millorar l'eficiència de l'economia.

Tot i això, Stiglitz també s'ha mostrat crític amb l'actual globalització i com redirigir-lo (¿Cómo hacer que funcione la globalización?, 2006) i amb el socialisme extrem com el de l'antiga Europa de l'Est i que recull en la seva obra "Whither Socialism" (A més del socialisme).

Finalment, Stiglitz s'emmarca en el grup dels pessimistes degut a unes declaracions que va fer per la revista "Economic Times" de l'Índia on deia que l'euro sobreviurà, però el preu de la supervivència seran la volatilitat i el caos.

(<http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=3359>)

5. Impacte mediàtic

En aquest apartat del treball parlaré sobre com l'economia i els gurus han pogut influenciar la població. No puc fer cap estudi comparatiu sobre els coneixements d'economia que es tenien anteriorment amb la mateixa enquesta i amb els que es tenen ara, però mentre realitzava les entrevistes al carrer (tot i que després s'han digitalitzat) vaig anar preguntant si durant els últims anys els coneixements sobre economia han incrementat notablement: del total d'enquestes realitzades al carrer (38), el 71% em van afirmar que sí (27 persones), el 21% em van dir que no ho sabien (8 persones) i, finalment, només 3 persones, que representen un 8%, van afirmar que no.

Tanmateix, a totes les persones que coneixien els gurus més televisius com Niño Becerra, Abadía, Ajram o Sala-i-Martín, els vaig preguntar que perquè se'ls escoltaven, i la resposta va ser clara: la gran majoria se'ls escolta pels seus coneixements d'economia. Conclusió a la que el senyor Àlex Font també va arribar, per tant, no es tracta de veure un guru qualsevol i escoltar-se'l, sinó que quan apareix el que a determinada persona li agrada se l'escolta.

En aquest sentit, vaig descobrir que els gurus defensen una idea i que són els espectadors que se'ls escolten que van lligats a una ideologia política. És per això que els gurus mai canvien el seu discurs, per no defraudar els seus seguidors i, per tant, sempre es mostren segurs de la tesi que defensen i de la seva corresponent argumentació. Per exemple, i a grosso modo, el senyor Zapatero, del PSOE, tot i tenir ministres d'economia lligats a la política, segurament s'escoltaria a un José Carlos Díez; el senyor Artur Mas, de CiU, s'escoltaria segurament a un Xavier Sala-i-Martín; i finalment, un David Fernández, de la CUP, s'escoltaria més a un Arcadi Oliveres.

En el següent enllaç apareix l'enquesta realitzada per confeccionar les dades que donaré a continuació amb el seu posterior anàlisi:

<https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dDM0aXMwVW5GSEQ5VUxrVTdpNEdESnc6MQ&ifq>

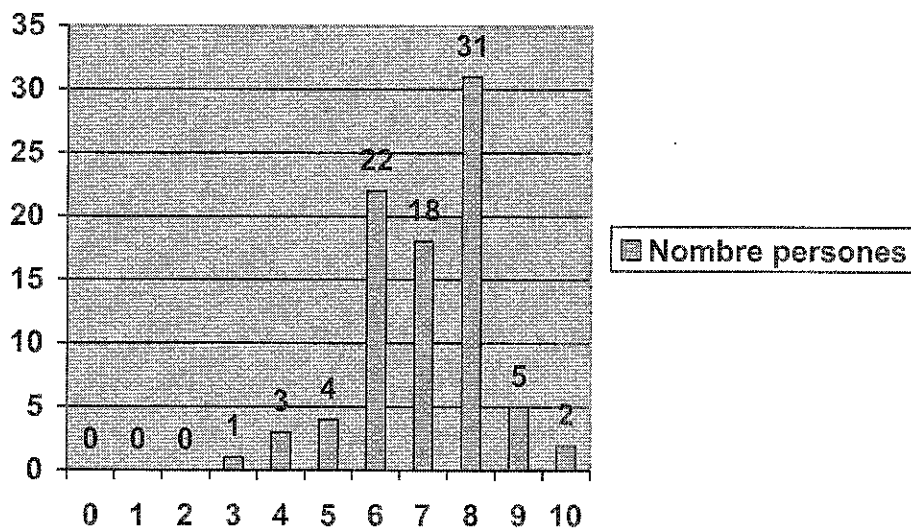
Pel que fa a l'estructura de l'enquesta l'he dividida en 8 preguntes formals i 1 que pregunta l'edat, en tota doncs, 9 preguntes. Primer de tot realitzaré un anàlisi sintetitzat sobre el global d'enquestes i després realitzaré el mateix procediment amb els diferents tres grups d'edat en els que he subdividit les respostes, de 0 a 18 anys, de 19 a 35 anys i de 36 a 75 anys. Tinc 42 enquestes del primer grup, 24 del segon i 20 del tercer.

Les gràfiques i/o diagrames que es mostraran a continuació no són els mateixos que ofereix la tecnologia Google Docs ja que han estat realitzats íntegrament per mi perquè el formulari contenia preguntes d'expressió àmplia. És per això que he sintetitzat i englobat les respostes per tal d'ajuntar les semblants en una única.

Total

(86 enquestes)

1- Podries dir-me, en el següent mesurador, un percentatge aproximat de les notícies econòmiques que sents en els mitjans?

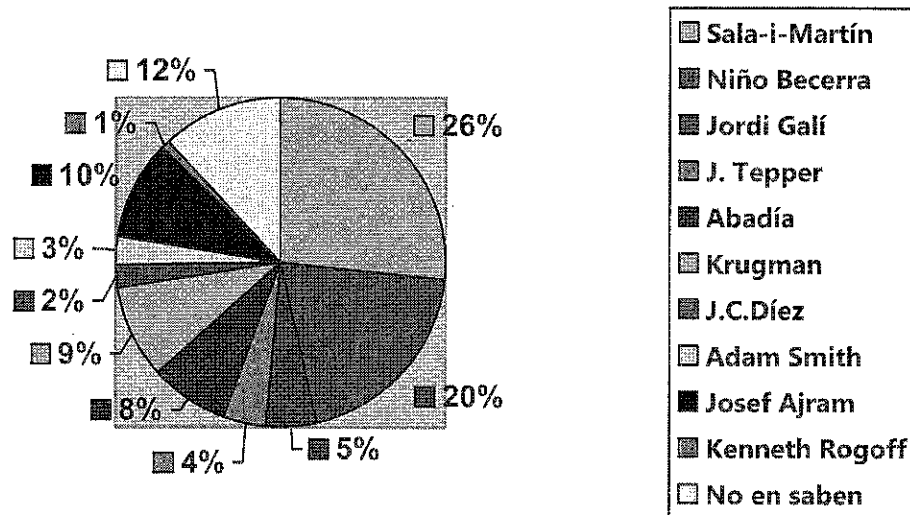

De l'anterior gràfic de barres deduïm que les notícies econòmiques estan a l'ordre del dia amb una àmplia majoria entre la qualificació de 6 (una quantitat raonable) i 8 (una quantitat que comença a omplir la majoria de les notícies).

Grup d'edat/ Qualificació	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
0				
1				
2				
3	1			1
4	2	1		3
5	1	3		4
6	17	4	1	22
7	8	4	6	18
8	10	8	13	31
9	2	3		5
10	1	1		2
Total	42	24	20	86

De la taula dividida en els diferents grups d'edat podem deduir que la gent de 0-18 anys està més dispersa en les seves respostes i considera que les notícies econòmiques tampoc estan a l'ordre del dia, segurament degut al poc interès mostrat envers l'actualitat informativa. Tanmateix, observem que la població de 19-35 anys també té una opinió variada de la resposta, possiblement influenciada per l'edat real de la persona i quina distància la separa respecte els altres dos grans grups d'edat. Finalment, observem que les persones de 36-75 anys tenen una opinió més concentrada entorn al 7 i al 8.

2- Podries dir-me, sense buscar a cap font externa, el nom de 2 economistes?

Aquí l'enquesta es va realitzar sobre 86 persones però la pregunta vol el nom de 2 economistes, per tant, el total seria sobre 172 teòricament si no fos perquè hi ha 17 nos i 13 que només n'han contestat un, conseqüentment, el total de respostes de la pregunta és sobre 142.

De l'enquesta deduïm que Sala-i-Martin, Niño Becerra i Josef Ajram (coincidència que siguin tots tres catalans) evidencia que a Catalunya són els més seguits. Niño Becerra i Ajram surten periòdicament al programa de televisió de la cadena 8tv "8aldia" presentat per el Josep Cuní. Tanmateix, Sala-i-Martin apareixia molt sovint al programa de l'Albert Om, "el Club" de TV3, va ser tresorer i membre de la junta directiva del Futbol Club Barcelona (de gran repercussió mundial) i, a més a més, disposa d'un videoblog a un dels diaris més coneguts de tot Catalunya en la seva versió digital, "La Vanguardia".

D'altra banda, Krugman (Premi Nobel) i Abadía (ben conegut pel públic espanyol sobretot per les seves intervencions a "BuenaFuente") el segueixen. Finalment, destacar que una gran part pugui desconèixer el nom de qualsevol economista pot veure's influenciat pel gran nombre d'enquestats d'entre 0 i 18 anys.

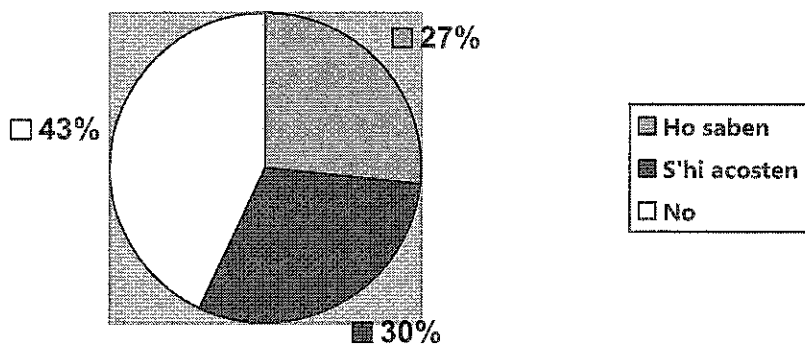
Grup d'edat/ Gurus	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
Sala-i-Martín	14	22	2	38
Niño Becerra	12	5	11	28
Jordi Galí	1	6	0	7
J. Tepper	1	1	4	6
Abadía	4	1	6	11
Krugman	6	3	4	13
J.C. Díez	0	1	2	3
Adam Smith	2	2	0	4
Josef Ajram	1	3	10	14
K. Rogoff	0	0	1	1
No en saben	16	1	0	17
1 resposta	11	2	0	13
Total	68 (-11)	47 (-2)	40	155 (-13)

De la taula deduïm que la població de 0-18 anys no sap el nom de molts gurus però els que sap més són Sala-i-Martín, Niño Becerra i sorprenentment, Paul Krugman. Aquest últim em fa dubtar sobre la legalitat per la qual aquesta població ha fet l'enquesta. Tanmateix, veiem que Sala-i-Martín és el més conegut entre els joves mentre que a la població de més de 36 anys els sona més els economistes fixats per 8tv Santiago Niño o Josef Ajram. Segurament no és coincidència que els que sonin més a la població de major edat siguin els més televisius.

Les restes que es produeixen en els valors absoluts de la categoria total en horitzontal signifiquen la retirada de les persones amb una resposta per tal de no comptabilitzar-les dues vegades.

Total

3- Últimament es sent a parlar molt sobre la prima de risc... podries dir-me en què consisteix?

Aquesta qüestió era de resposta àmplia i, per tant, el criteri que s'ha utilitzat per avaluar la resposta ha estat el següent: si sabien la resposta i l'explicaven bé o molt bé (23 persones) s'han emmarcat dins del grup de "Ho saben"; si la seva explicació s'aproximava a la vertadera en el grup "S'hi acosten" (26 persones); i, finalment, la població que directament ha posat que no sabien la resposta o els que erraven totalment s'emmarquen en el grup "No" (37 persones).

Altres vegades, i com veurem més endavant, la població dels 0-18 anys ha jugat un paper clau en la variació de respostes ja que la gran majoria d'ells no sabia la resposta.

La resposta vertadera és que la prima de risc és el diferencial al que qualsevol país de la zona euro es financia a 10 anys vista respecte d'Alemanya.

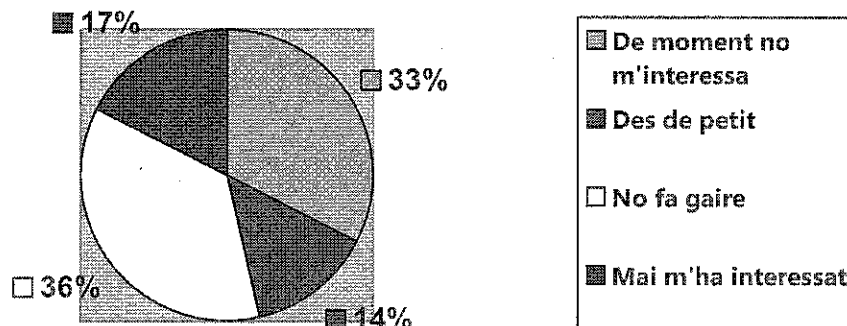
Exemples de respostes que s'hi han acostat poden ser: "la diferència entre el bo alemany i l'espanyol" o "és un valor econòmic que mesura el risc d'un país en diferència amb Alemanya".

Grup d'edat/ Resposta	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
Ho saben	4	10	9	23
S'hi acosten	8	8	10	26
No	30	6	1	37
Total	42	24	20	86

La conclusió a la que arribem de l'anterior taula és que la població més jove no sap el que és la prima de risc mentre que a mesura que van ser majors en la seva edat saben, si més no, defensar-se en l'explicació.

Total

4- Des de quan fa que t'interessa l'economia?

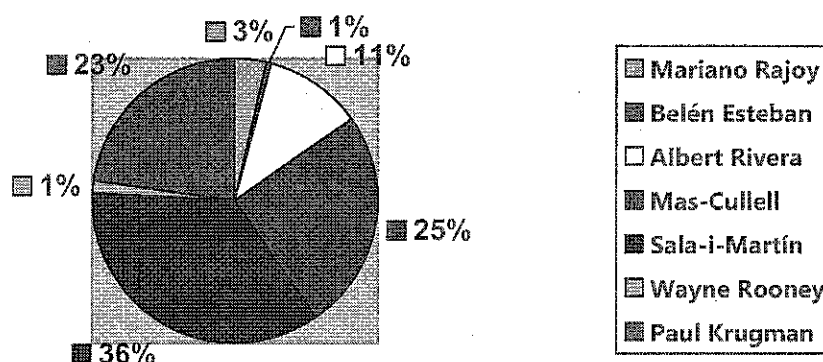
En aquesta pregunta, la població tenia les diferents quatre opcions que es mostren a la llegenda per escollir. Els vots van anar repartits de la següent manera: 28 a "De moment no m'interessa", sobretot degut altre cop a la població de 0-18 anys; 12 a "Des de petit", gent apassionada de l'economia i que ha cursat estudis (pel que he pogut saber) relacionats amb el món de les finances (IBE, ADE, Econòmiques...); 31 a "No fa gaire", que demostra que la preocupació i por de la gent la fa estar més atenta i interessada al món econòmic; i 15 a "mai m'ha interessat", sobretot gent jove o sense problemes econòmics.

Grup d'edat/ Resposta	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
De moment no m'interessa	21	4	1	28
Des de petit	3	4	5	12
No fa gaire	3	12	13	31
Mai m'ha interessat	10	4	1	15
Total	42	24	20	86

De l'anterior taula arribem a la conclusió que a la gent més jove o bé no els interessa l'economia o, com és normal ja que tenen expectatives de futur, de moment no els interessa. Conseqüentment, al fer-se més grans, la població va interessant-se gradualment en l'economia degut a la repercussió que té en la vida laboral.

Total

5- Quines de les següents persones són economistes?

Pel que fa a aquesta pregunta hi ha hagut un petit problema. Al fer la pregunta a través de la tecnologia "Google Docs" vaig marcar malament l'opció de realitzar una pregunta on la població pogués marcar diverses opcions dins de la llista de respostes. Per tant, tot i sortir el nom de tres economistes (Mas-Cullell, Sala-i-Martín i Paul Krugman), a l'enquesta informàtica només s'hi podia marcar una resposta. Conseqüentment, el nombre de respostes ha variat: les enquestes electròniques només comptabilitzen una

resposta (48 respostes) i les enquestes a peu de carrer han comptabilitzat de la següent manera: del total de 38 persones enquestades, 20 van encertar els tres economistes, per tant, 60 respostes, i en canvi, les altres 18 persones restants van donar tan sols dues opcions vàlides, tan correctes com incorrectes, per tant, es comptabilitzen 36 respostes més. En resum, el total de respostes a la pregunta és 144.

Pel que fa a l'anàlisi de les respostes, hi ha una opció clara respecte a la resta, la del economista Xavier Sala-i-Martín amb 51 vots seguit, ja de lluny, per el conseller d'interior Mas-Cullell amb 36 vots i el premi Nobel d'economia Paul Krugman amb 33. El fet que m'ha sorprès són els 16 vots al cap del partit polític "Ciutadans" Albert Rivera. Veurem més endavant, però, que la majoria dels seus electors són alguns de la divisió 0-18 anys i de 19-25. Segurament la seva elecció ve donada per la proximitat de les eleccions catalanes del 25 de novembre del 2012 cosa que fa que a molta gent li soni el nom però no sàpiga de què.

Finalment, el nombre de vots de la resta d'opcions anirà condicionat per l'edat, la serietat i la maduresa dels votants.

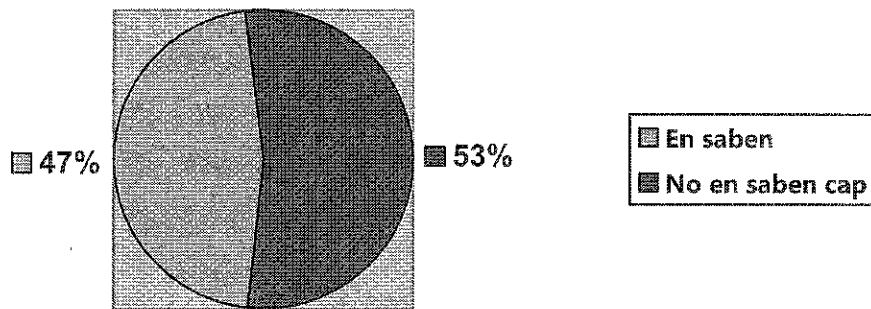
Grup d'edat/ Opcions	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
Mariano Rajoy	5	0	0	5
Belén Esteban	1	0	0	1
Albert Rivera	14	2	0	16
Mas-Cullell	0	11	25	36
Sala-i-Martín	14	17	20	51
Wayne Rooney	2	0	0	2
Krugman	4	9	20	33
Total	40	39	65	144

De l'anterior taula deduïm que molta de la població de 0-18 anys no s'ha pres seriosament la pregunta segurament per la obvietat de la resposta. Se'ns mostra també la fiabilitat en les respostes de la població de 36-75 anys que va encertar sencera les tres respostes correctes. El mateix a dir de la població de 19-35 tot i que aquesta ha

obtingut dos vots a Albert Rivera segurament degut a, tal com he dit abans, la proximitat de les eleccions autonòmiques catalanes del 25 de novembre.

Total

6- Podries citar-me algun llibre d'algun economista famós?

En aquesta qüestió es demanava a la població saber el nom d'algun economista famós. 40 de les persones enquestades en sabia algun i 46 no en sabien cap. Entre els exemples de llibres de les persones encertants hi trobem títols variats com "El capital" de Karl Marx (6 volums), "Aturem la crisi" d'Arcadi Oliveres, "La solución" d'en Josef Ajram, "Padre rico, padre pobre" de Robert Kiyosaki i Sharon Lechter, "Más allá del crash" de S.N. Becerra i finalment, el llibre de Leopoldo Abadía "Economía para Dummies".

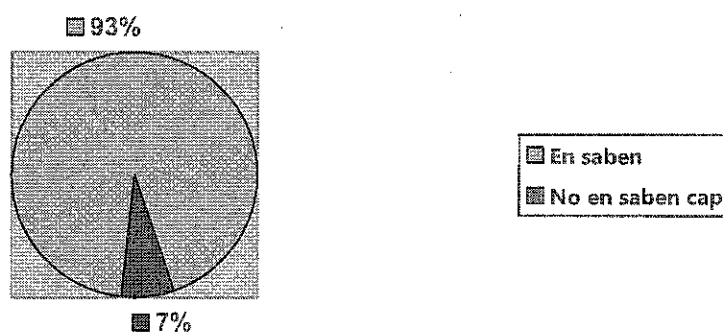
D'aquesta manera s'evidencia una vegada més que la meitat de la població té coneixements sobre llibres d'economia i tenen consciència de l'existència d'obres publicades pels gurus del treball.

Grup d'edat/ Resposta	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
En saben	11	14	15	40
No en saben cap	31	10	5	46
Total	42	24	20	86

De l'anterior taula deduïm el desconeixement majoritari sobre qualsevol tipus d'obra econòmica a la població d'entre 0 i 18 anys. Tanmateix, en els altres grups el desconeixement també es suficientment important com per assegurar que 1 de cada 4 persones majors de 36 anys (els més eficaços en aquesta enquesta com s'ha demostrat al llarg de la mateixa) no sap cap llibre sobre economia. Això evidencia que o bé no existeix molta passió lectora en el país o bé que aquesta no va encarada cap a llibres de caire econòmic.

Total

7- Saps alguna causa de l'esclat de la crisi a Espanya?

L'anterior gràfic circular és contundent. 80 persones saben alguna causa de la crisi a Espanya entre les quals trobem la mala gestió dels bancs i la bombolla immobiliària com a respostes majoritàries seguides per l'especulació com a causa terciària.

Per tant, deduïm que la població està interessada per les causes de l'actual crisi per poder-ne predir les conseqüències o simplement per estar-ne més informats.

Val a dir però que en el recompte del grup "No en saben cap" on hi figuren 6 persones he estat estricte ja que tot i acostar-se no he comptabilitzat respostes com: "La parada de la indústria de la construcció" o "Els polítics roben diners". L'última resposta no ha estat comptabilitzada perquè tot i poder ser certa (no ho sé) no crec que sigui una causa de tanta importància com per considerar-la una de principal.

Grup d'edat/ Resposta	0-18 anys (42 enquestes)	19-35 anys (24 enquestes)	36-75 anys (20 enquestes)	Total
En saben	37	23	20	80
No en saben cap	5	1	0	6
Total	42	24	20	86

La taula ens demostra que a excepció d'alguna persona, un 93% de la població enquestada sap alguna causa de la crisi econòmica. Aquest indicador sembla ser important ja que, esperem, ens serveixi per no caure en un futur en els mateixos errors.

8- Podries explicar-me quina creus què és la solució de la crisi?

Aquesta qüestió no té representació gràfica perquè el meu propòsit era fer un recopilatori de les solucions donades pels enquestats per tal de sortir de la crisi econòmica en la que estem immersos i una posterior discussió amb cada resposta (amb tot el que sé sobre economia) .

- *Deixar caure els bancs, tal com es va fer a Estats Units durant la Gran Depressió.*

Segons el meu criteri aquesta no és una bona solució. Primer de tot, la fallida d'un banc produiria un "corralito" massiu a l'entitat fent impossible el retorn de tots els diners als contribuents. En segon lloc, la fallida d'una entitat bancària afectaria d'una manera o altre a tot el sistema financer contaminant els préstecs que es tenien amb la resta de bancs. Tanmateix, la gent acostuma a creure que això va ser un encert del govern de Roosevelt però si EUA va sortir de la depressió va ser gràcies a l'inici de la 2ª Guerra

Mundial que va possibilitar la reactivació de la seva economia degut a les fortes demandes d'aliments i armes del continent europeu.

D'altra banda, si que crec que l'especulació bancària hauria de tenir repercussions en els seus dirigents ja que penso que no és just deixar impunes a persones que, sent professionals en el tema, no atuessin l'oferta massiva de crèdit. Tanmateix, si que penso que els bancs rescatats haurien de ser nacionalitzats per tal d'evitar més fraus i centralitzar la responsabilitat, és a dir, si un banc nacionalitzat fa fallida és més fàcil demanar responsabilitats a l'estat que no a una societat bancària. A més a més, quelcom que em segueix molestant és el seu finançament a un 1% que després revenen a l'estat a un 5 o 6% provocant el seu propi enriquiment, fent augmentar el deute públic i ofegant més al ciutadà.

- *Independència de Catalunya*

Estic d'acord amb aquesta postura ja que l'espoli fiscal al que està sotmès el poble català no és comparable al d'altres comunitats. Tanmateix, tot i poder semblar una de les economies europees més solvents a llarg termini, els deutes a curt termini que ens deixaria l'estat espanyol farien difícil el finançament durant els primers anys provocant un augment de retallades. L'altre punt perillós podria ser el boicot espanyol a les exportacions catalanes ja que aquestes representen un 56% de la balança comercial catalana. De produir-se, Catalunya hauria de buscar nous clients per vendre'ls la producció.

- *Intentar fer un híbrid entre capitalisme i un sistema financer més humà, intentar no viure per sobre de les pròpies possibilitats i depurar responsabilitats entre polítics i banquers.*

Totalment d'acord amb el raonament d'aquesta persona. La principal dificultat que li veig es dur a terme aquest canvi de consciència moral ja que, a priori, sembla bastant utòpic pensar que hi hagi una transformació en aquest sentit degut a l'afany luxuriós i d'enriquiment instintiu de l'ésser humà inculcat pel capitalisme.

Pel que fa a la frase "no viure per sobre de les pròpies possibilitats" penso que és errònia. La gent mai ha viscut per sobre de les seves expectatives ja que sense crèdit l'economia no flueix.

Aquestes petites reflexions sobre les respostes donades pels enquestats les he fet per intentar donar el meu punt de vista sobre el món econòmic i donar una visió més o menys encertada sobre els problemes que pot comportar cada decisió per tal d'invitar a les persones que han fet la lectura d'aquest treball a reflexionar.

6. Conclusions

Després de finalitzar tot el treball, cal dir que la hipòtesi es compleix, per tant, es pot afirmar que els gurus compleixen una funció en la societat. En aquest sentit, intenten explicar al món el que ells entenen que està passant (sempre des dels diferents punts de vista) i com solucionar-ho. A més a més, és evident que tots aprofiten aquest impuls que s'ha donat als economistes i experts en la matèria per tal de vendre llibres i altres productes juntament amb la realització de conferències per un cost elevat (excepte Arcadi Oliveres) que els comporta beneficis.

Tot aquest fenomen ha nascut gràcies, certament, a diversos factors entre els que cal destacar la crisi, que ha provocat incertesa i por de les persones ja que la necessitat d'informació per tal de saber que els hi passarà en el futur, dóna més importància al fet que sorgeixin unes figures autèntiques al marge de qualsevol institució política per tal d'explicar el que ells creuen que passarà a l'economia. Només volen donar la informació com a analistes independents que són, per tant, no busquen mai rendibilitat econòmica especulativa en cap cas. Tanmateix, s'ha comprovat que utilitzen una pròpia marca, creada per assessors d'imatge, per tal d'enfortir el seu discurs i que la gent es recordi d'ells. Són simplement un nou nínxol del mercat.

Tal com s'ha pogut demostrar al llarg del treball, la gent se'ls escolta, només cal mirar les dades d'audiència televisiva de la cadena 8tv, l'increment de les seves aparicions als mitjans, el fet de ser els més llegits en diaris com "*La Vanguardia*" i en el seu exponencial augment de publicacions i vendes de llibres, sobretot a partir del 2008. Cal dir també, que la demanda total per a les seves intervencions ha augmentat ja que el preu de les seves conferències s'ha incrementat tal i com es demostra amb l'exemple citat en el treball de Paul Krugman.

Tanmateix, s'ha vist com molts dels seus discursos han alterat decisions polítiques de la nit al dia i han influenciat enormement en la borsa de valors, fent pujar o baixar el preu

d'una acció en funció de les possibles conseqüències que pogués tenir qualsevol de les seves afirmacions.

Un altre dels punts claus que he pogut contrastar gràcies a les enquestes ha estat que hi ha diversos gurus per un determinat grup d'edat, és a dir, Xavier Sala-i-Martin i Josep Agram, per exemple, queden associats al grup d'edat més jove i part de la població madura. Aquest últim guru, però, també es veu associat al grup de la 3ª edat degut, sobretot, a les seves aparicions al programa "8aldia" de la cadena 8tv. Tanmateix, podem trobar infinitat d'exemples, com veure que les persones més informades sempre coneixen més a un Becerra o a un Krugman, que gran part de les persones situades en la franja d'edat dels 20-35 anys tendeixen a conèixer a Arcadi Oliveres... Demostracions que, tot i no ser absolutes ja que no es poden demostrar empíricament, ens ajuden a associar gurus amb períodes de la vida humana degut a la informació que donen, a les circumstàncies actuals i al públic al que va dirigit.

Pel que fa a la realització del treball, he intentat ser el màxim clar i precís possible contrastant tota la informació que tenia posant exemples i, en algunes ocasions, utilitzant analogies per tal de fer-ho més entenedor. Tanmateix, m'he servit d'experts com l'Àlex Font del diari "ARA" que m'han ajudat a entendre molt més del tema i poder-ho expressar àmpliament i des d'una visió més global.

Després de comentar els aspectes positius i negatius del treball, m'agradaria fer una petita reflexió: he trobat a faltar gurus femenines. Però no tan sols això, cercant per Internet he trobat poquíssimes economistes dona evidenciant una vegada més el masclisme de la nostra societat. Val la pena recordar que fins l'any 2009 cap dona havia rebut el Nobel d'Economia.

Finalment, m'agradaria concloure el treball amb la següent cita d'Alejandro Dumas per tal de fer veure a la gent que el que mou el món, sigui trist o no, són els negocis.

"En els negocis no existeixen els amics: només existeixen els clients."

Alejandro Dumas (1803-1870). Escriptor francès.

7. Relació de documents i fonts documentals: Webgrafia/Bibliografia

<http://www.attac.tv/2011/03/1613>

<http://www.taringa.net/posts/info/1679863/Origenes-de-la-Crisis-Financiera-por-Sala-i-Martin.html>

<http://www.negocios1000.com/2011/02/predicciones-gurus-mas-solicitados-en.html>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Paul_Krugman

<http://blogs.elpais.com/paul-krugman/>

<http://topics.nytimes.com/top/opinion/editorialsandoped/oped/columnists/paulkrugman/index.html>

<http://www.buscabiografias.com/bios/biografia/verDetalle/9299/Paul%20Krugman>

<http://www.tv3.cat/videos/4282071/Jonathan-Tepper-una-pesseta-catalana>

Dimecres, 16 de maig del 2012: "Un euroescèptic i un especialista en fons especulatiu"

<http://www.elperiodico.cat/ca/noticias/economia/eduard-hugh-jonathan-tepper-modest-perfil-professional-1794263>

<http://www.alibris.com/search/books/author/Tepper,%20Jonathan/aid/5883971>

<http://ataquealpoder.wordpress.com/tag/jonathan-tepper/>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Freelance>

SALA-I-MARTÍN, Xavier, 16 de maig del 2012: "Sala-i-Martín acusa Edward Hugh de fer d'astròleg

http://www.elsingulardigital.cat/cat/notices/2012/05/sala_i_martin_acusa_edward_hugh_de_fer_d_astroleg_84816.php

http://en.wikipedia.org/wiki/Edward_Hugh

http://ca.wikipedia.org/wiki/Santiago_Ni%C3%B1o_Becerra

<http://lacartadelabolsa.com/>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Gur%C3%BA>

ABADÍA, Leopoldo <http://www.leopoldoabadia.com/>

SALA-I-MARTÍN, Xavier <http://salaimartin.com/>

http://blogs.cincodias.com/el_economista_observador/

SALA-I-MARTÍN, Xavier <http://videos.lavanguardia.com/canal/e-konomia/index.html>

STIGLITZ, Joseph 18 de setembre del 2012: La contra: "Nadie se hace a sí mismo"

<http://www.lavanguardia.com/lacontra/20120918/54349693554/la-contra-joseph-stiglitz.html>

<http://www.eleconomista.es/todo-sobre/empresario-Santiago-Nino-Becerra>

GOPAL, Prashant, 23 de juliol del 2012 : "Goldman Sachs Sees 'Strong' Recovery Starting for Housing"

http://www.bloomberg.com/news/2012-07-23/goldman-sachs-sees-strong-recovery-starting-for-housing.html#disqus_thread

VICENTE SEVILLA, Fernando, 8 de gener del 2012: "Los nuevos gurús de la economía"

<http://www.publico.es/dinero/415791/los-nuevos-gurus-de-la-economia>

<http://www.abc.es/radio/podcast/20120925/jose-carlos-diez-el-problema-71907.html>

SALA-I-MARTÍN, Xavier , 31 d'agost del 2012: Sala i Martín: "Una Catalunya independiente sería una de las economías más sanas del mundo"

<http://www.elconfidencial.com/economia/2012/08/31/sala-i-martin-una-cataluna-independiente-seria-una-de-las-economias-mas-sanas-del-mundo-104573/>

<http://wilson.cat/ca/>

ABADÍA, Leopoldo, Europa Press, 18 de novembre del 2012: Leopoldo Abadía: "La crisis económica es para mí una consecuencia de la crisis de decencia"

<http://www.europapress.es/andalucia/sevilla-00357/noticia-leopoldo-abadia-tesis-economica-consecuencia-tesis-decencia-20121118111909.html>

DÍEZ, José Carlos, 31 d'octubre del 2011: "Los efectos devastadores de la austeridad"

http://blogs.cinco dias.com/el_economista_observador/2011/10/los-efectos-devastadores-de-la-austeridad.html

DÍEZ, José Carlos, 12 de juliol del 2012

<http://www.cinco dias.com/entrevistas/Jose-Carlos/9295/>

NIÑO BECERRA, Santiago, 11 de desembre del 2012: "La previsió de l'Estat és totalment falsa"

http://www.emporda.info/catalunya/2012/12/11/nino-becerra-previsio-lestat-absolutament-falsa/183291.html?utm_source=rss

NIÑO BECERRA, Santiago, 12 de maig del 2012: "Krugman es el portavoz del fin del euro"

<http://www.periodistadigital.com/economia/instituciones/2012/05/15/nino-becerra-krugman-parece-portavoz-del-fin-del-euro-.shtml>

KRUGMAN, Paul, 20 de maig del 2012: "Krugman cree "inevitable" la salida del euro de Grecia y alerta a España e Italia"

<http://www.elmundo.es/elmundo/2012/05/20/economia/1337526129.html>

ROUBINI, Nouriel, 11 de setembre del 2011: "Al final Marx tenía razón: el capitalismo es autodestructivo"

<http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=4415>

ROUBINI, Nouriel, 31 d'octubre del 2010: "Al paso que vamos la próxima crisis financiera será aún peor"

http://elpais.com/diario/2010/10/31/negocio/1288530865_850215.html

STIGLITZ, Joseph, 6 de maig del 2010: "Soy suficientemente pesimista respecto de la evolución de la economía global"

<http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=3359>

- NIÑO BECERRA, Santiago. *Más allá del crash: Apuntes para una crisis*. 9ª edició. Ed. Los libros del lince, 2011, 187 pàgines. ISBN: 978-84-150-7015-3
- ABADÍA, Lepoldo. *La hora de los sensatos*. Ed. Espasa libros S.L.U., 2012, 208 pàgines. ISBN: 978-84-670-0746-6
- ABADÍA, Lepoldo. *Cómo funciona la economía para dummies*. Ed. Ceac., 2012, 328 pàgines. ISBN: 978-84-329-0016-7
- SALA-I-MARTÍN, Xavier. *Doncs jo ho veig així: Sobre la crisi econòmica i més...* Ed. Plaza & Janes Editores, 2010, 288 pàgines. ISBN: 978-84-013-8748-7
- ROUBINI, Nouriel; MIHM, Stephen. *Cómo salimos de esta: Hoja de ruta del futuro de la economía, por el experto que predijo la crisis mundial*. Ed. Destino, 2010, 576 pàgines. ISBN: 978-84-233-4300-3
- GONZÁLEZ, Clara; PINA, Montserrat i ALFARO, Josep. *Economía de l'empresa Batxillerat 1*. Ed. Mc Graw Hill, 2008, 271 pàgines. 978-84-481-6790-5
- FONT MANTÉ, Àlex. *La crisi provoca l'eclosió dels gurus*. Diari ARA, Suplement ARA "Emprenem", 27 de maig del 2012, 15 pàgines.

8. Annexos

8.1. Annex A. Entrevistes

Es va enviar la mateixa entrevista a José Carlos Díez, Leopoldo Abadía, Xavier Sala-i-Martín, Santiago Niño Becerra i Josef Ajram reiteradament des del 21 de juliol del 2012 fins el termini d'entrega del treball en la que ja no es pot modificar res. Només els dos últims gurus m'han contestat i ara mostro les seves respostes.

Santiago Niño Becerra

Hola senyor Niño Becerra ,

Em dic Albert Montasell i tinc 17 anys. Contactava amb vostè per demanar-li per favor si podria contestar-me unes preguntes per el meu Treball de Recerca de 2n de Batxillerat que he anomenat "Els nous gurus de l'economia". És un tema nou tot i que en el diari ARA van publicar un article sobre el tema com pot veure en el fitxer que li adjunto. En aquest context, he pensat en vostè per tal de que em resolgui les següents qüestions.

1 – Tal com pot llegir en l'article del diari ARA que li adjunto per introduir-lo una mica en context, vostè és conscient del nou fenomen que s'està creant? Creu que d'alguna manera poden alterar la consciència social o la manera d'actuar en el terreny econòmic i polític amb els seus discursos?

De entrada no me considero un guru: pienso que no existen los gurus, sino personas que analizan un contexto, unas tendencias, y proyectan sus consideraciones; que la ciudadanía tome tales consideraciones como dogma de fe es una decisión de esa ciudadanía. Mi objetivo es que mis argumentos aporten a las personas elementos de reflexión: elementos de reflexión, no fórmulas magistrales. En cualquier caso es cierto: la influencia se produce debido a un desconocimiento muy elevado de los razonamientos económicos por parte del gran público, por ello pienso que las personas que tenemos acceso a los medios

debemos ser lo más neutrales que sea posible; en mi caso es una norma no hablar jamás de política ni vincular lo que digo a ningún aspecto político.

2 – Creu que realment existeix un fenomen mundial on han sortit a la llum persones (economistes, periodistes, traders...) que aprofiten aquest context mundial de crisi en el que ens trobem per tal d'obtenir-ne algun interès o benefici? Podria explicar-ho des del seu punt de vista?

Si, de hecho siempre han existido lo que se denomina los Trendmakers, los hacedores de tendencias que dibujan caminos por los que interesa que las cosas discurren; en momentos como los actuales esos elementos pueden cobrar una mayor importancia. Te adjunto un ejemplo de ayer mismo:<http://www.bloomberg.com/news/2012-07-23/goldman-sachs-sees-strong-recovery-starting-for-housing.html> . No es más que un intento de estrujar un poco más el mercado inmobiliario USA en un contexto en el que el resto del mundo está financiando el déficit USA y en el que la capacidad de endeudamientos se halla agotada.

3 – Vostè realment diu el que pensa o es deixa endur pel ressó mediàtic que pot tenir qualsevol dels seus discursos?

Yo sólo tengo dos carnets: el DNI y el de conducir, y porque me obligan. No tengo ninguna vinculación política, y trabajo en una organización que jamás ha influido en lo que digo o me ha influido en el sentido de lo que debo decir, es decir, la respuesta es sí. Pero lo que planteas pasa, de hecho estoy archiconvencido de que en el 2005 / 2006, cuando yo empecé de argumentar sobre la crisis que venía, bastantes más economistas y sociólogos lo dedujeron, pero se consideró no conveniente divulgar eso en aquellos momentos.

4 – Realment, l'economia no és una cosa fàcil de predir...però vostè pensa que és fàcil de controlar? Què creu que mou el món actualment? Econòmicament parlant és clar...

Los mismos que convencieron al Papa Urbano II para convocar la I Cruzada y que en el siglo XI controlaban el poder efectivo porque ostentaban el poder económico, por ejemplo, son quienes ahora dirimen los grandes movimientos económicos que predeterminan las acciones políticas. No es algo que sea ni bueno ni malo, simplemente es y ha sido así.

5 – Podria analitzar-nos una mica i molt per sobre d'on venim i cap a on anem? De què depèn la solució de la crisi? Potències mundials emergents com Brasil, la Xina, Mèxic... tindran alguna cosa a dir en aquest trencaclosques?

Pues venimos de una situación caracterizada por un modelo económico cuyo objetivo era el máximo crecimiento posible para lo cual el consumo debía ser máximo, y para ello, el pleno empleo de los factores productivos debía ser total y el acceso al crédito debía ser absoluto; y ello con un supuesto de partida: la oferta de recursos era ilimitada. Todo fue bien hasta que se ha agotado la capacidad de endeudamiento; ello ha desencadenado una oleada de efectos cruzados que ha finalizado en sendas crisis de subconsumo y sobreproducción -como en la Depresión- con consecuencias colaterales: creciente desempleo del factor trabajo, caída en la recaudación fiscal, ...

La salida de la crisis depende de una coordinación total que derive en una reestructuración de la deuda (nadie puede pagar todo lo que debe), una reestructuración de la banca (limpiarla de activos que no valen nada o mucho menos que su valor contable), y potenciando zonas con posibilidades. Los llamados emergentes pienso que son un invento: su nivel de dependencia es absoluta, en verdad pintan muy poco a nivel financiero internacional, y, para colmo, no tienen Tomahawks.

Josef Ajram

1 – Tal com pot llegir en l'article del diari ARA que li adjunto per introduir-lo una mica en context, vostè és conscient del nou fenomen que s'està creant? Creu que d'alguna manera poden alterar la consciència social o la manera d'actuar en el terreny econòmic i polític amb els seus discursos?

La meva intenció, personalment, és simple i purament informativa. Intento explicar de manera detallada però fàcil el que està passant amb la borsa i la relació que té la crisi amb la societat. I això ho explico a unes persones que no estan familiaritzades amb el món bursàtil. I el que tracto de fer és d'explicar què és la borsa, com s'ha arribat fins aquí, quina feina és la que fem, etc. Moltes vegades em titllen d'especulador, però és impossible treure's l'etiqueta per a una gent que no enten què és la borsa.

2 – Creu que realment existeix un fenomen mundial on han sortit a la llum persones (economistes, periodistes, traders...) que aprofiten aquest context mundial de crisi en el que ens trobem per tal d'obtenir-ne algun interès o benefici? Podria explicar-ho des del seu punt de vista?

No crec, subjectivament parlant, que ningú surti als mitjans a crear por o terror amb la crisi que hi ha. I menys que algú vulgui treure'n profit amb beneficis econòmics. Sí és cert que ara se'n parla més, que hi ha més gent especialitzada, etc, però tot ve perquè ara sí que interessa el tema. Fa 10 anys, qui volia saber què era la prima de risc o el BCE? A ningú li interessava perquè no hi havia crisi ni era necessari saber què estava passant amb els mercats. Avui en dia, els mitjans tenen una necessitat d'explicar què està passant i recorren als experts (economistes, traders, periodistes especialitzats) que ajuden a explicar simplificadament el que està passant. I això és bo per a tots, perquè d'aquesta manera la societat està implicada amb el país i amb tots els canvis que puguin dur-se a terme. Un exemple inventat. Posem per cas que ara es troben 10 mines d'or sota Barcelona. Què faran els mitjans? Recorrer a qui en sap, és a dir, a miners, periodistes

especialitzats en minerals, etc. Qui sortia abans als mitjans parlant d'això? Ningú. Perquè llavors tenim persones que coneixen el tema cada dia als mitjans? Perquè és un tema d'interès per a la societat.

3 – Vostè realment diu el que pensa o es deixa endur pel ressò mediàtic que pot tenir qualsevol dels seus discursos?

Òbviament dic el que realment penso, i fins i tot les coses que dic a vegades van en contra del meu gremi o dels meus beneficis. Per exemple he dit mil vegades que s'han de prohibir les operacions en curt, cosa que va en contra meu perquè és la manera més fàcil que tinc de treure'n uns beneficis econòmics a la borsa.

4 – Realment, l'economia no és una cosa fàcil de predir...però vostè pensa que és fàcil de controlar? Què creu que mou el món actualment? Econòmicament parlant és clar...

L'economia mou el món juntament amb la política. Està clar que hi ha moltes decisions polítiques que afecten a la borsa i viceversa. Els mercats obliguen als polítics a prendre decisions que no agraden a la societat, i aquesta s'enfronta principalment amb el polític. Això, doncs, fa que els polítics tinguin respecte a la borsa i fa que aquesta hagi guanyat en importància en els últims anys. Qui sabia el que era la prima de risc fa 5 anys? I avui en dia tothom ho sap i fins i tot sap si és alta o baixa...

5 – Podria analitzar-nos una mica i molt per sobre d'on venim i cap a on anem? De què depèn la solució de la crisi? Potències mundials emergents com Brasil, la Xina, Mèxic... tindran alguna cosa a dir en aquest trencaclosques?

Venim d'uns anys en els que vam viure per sobre de les nostres possibilitats. Els bancs, tenen la culpa, sí, i els polítics també, cert, però també la societat ha de (hem de) sentir-se culpable de tot el que està passant. No se sap quan podrem sortir d'aquesta crisi global, és impossible dir una data. El que està clar és que

s'ha de seguir treballant perquè imperi la calma i l'ordre. Si no, això serà una revolució.

Ara ens hem d'ajustar el cinturó, treballar sense tenir vacances pagades com abans, menys pagues dobles, i acceptar treballar amb el que hi hagi. Hem de baixar l'atur com sigui.

I les potències mundials emergents poden ajudar en això. És dur, però hi ha molta gent que està marxant fora a buscar condicions de feina millors. I en aquesta països és possible que les trobin.

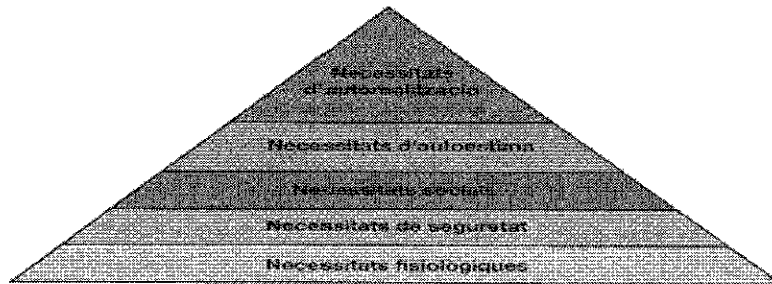
8.2. Annex B. Piràmide de Maslow

*9 Piràmide de Maslow

* Teoria de Maslow

Abraham H. Maslow, l'autor més destacat de la teoria humanista, va classificar les necessitats humanes en cinc nivells que s'han de satisfer de manera progressiva. Aquestes necessitats constitueixen una font de motivació que desapareix a mesura que es van satisfent.

Maslow representava aquestes necessitats en forma de piràmide:

1. Primer es troben les **necessitats fisiològiques**, que són les necessitats bàsiques (menjar, beure, no passar fred...). L'individu arriba a creure que si té el menjar garantit per a tota la vida serà feliç i no desitjarà res més.
2. Però quan les necessitats primàries estan ben satisfetes apareixen les **necessitats de seguretat**. D'alguna manera serveixen per consolidar el que s'ha obtingut fins ara, com un contracte indefinit, una assegurança, la jubilació...
3. Les **necessitats socials o d'estatus** agruparien les necessitats d'amor, d'afecte i de sentir-se acceptat per la comunitat, que en el cas d'una empresa seria sentir-se considerat, respectat i integrat.
4. Després apareixen les **necessitats de la pròpia estima**, que són aquelles necessitats d'arribar a tenir confiança en un mateix, tenir fama, prestigi, que aplicat a l'empresa seria que es valorés la capacitat de treball de l'individu, cosa que el faria sentir bé.
5. Per acabar, quan l'individu ha satisfet la necessitat d'estima, arriba al nivell més alt de la piràmide: és a dir, a la **necessitat d'autorealització**. Per Maslow, l'autorealització vol dir el desig de ser més i més el que un és; arribar allà on pugui ser capaç d'arribar. En el cas de l'empresa seria aconseguir l'objectiu que el treballador s'hauria proposat: ser cap, director...

Maslow considera que aquesta estructura no és absolutament rígida. Hi ha persones, per exemple, que situen la pròpia estima per davant de l'estatus. També cal dir que no cal tenir una necessitat satisfeta al cent per cent perquè en sorgi una altra.

8.3. Annex C. Article del diari "ARA": "La crisi provoca l'eclosió dels gurus"

(No s'ha pogut justificar el text degut a la reconversió de PDF a arxiu de text)

La crisi provoca l'eclosió dels gurus

La complicada situació econòmica i la necessitat d'informació ha creat un nou fenomen: els gurus. Persones que són líders d'opinió i que són capaces de provocar problemes als ministres d'Economia amb una senzill article.

ÀLEX FONT MANTÉ | Actualitzada el 27/05/2012 00:00

En poc temps, un selecte grup d'economistes s'han convertit en els gurus que ens expliquen la crisi a cop de pronòstic. El consens entre tots ells és que la situació

econòmica d'Espanya i de l'euro és molt delicada, però n'hi ha que són més moderats i d'altres que són més catastrofistes. Aquests últims argumenten que van preveure l'arribada d'una gran crisi quan ningú se l'esperava i, per tant, demanen respecte. És el cas de Santiago Niño Becerra, economista de l'IQS que el 2006 ja va dir que s'acostava un *crash* similar al del 1929.

Els ciutadans necessiten saber. "La gent no entén per què estem en crisi i té ganes d'aprendre", afirma un analista. I les xifres d'audiència ho demostren: la notícia més llegida a l'ARA.cat durant el maig va ser aquella en què l'economista Edward Hugh pronosticava que Catalunya serà intervinguda al novembre. És aquesta necessitat d'informació la que ha provocat l'emergència dels gurus.

Però, què busquen aquests gurus amb la seva presència constant als mitjans? "Publicitat", admet amb franquesa el mateix Niño Becerra. "Abans de la crisi no havia publicat cap llibre i ara ja en porto dos". Tot i això, Becerra també defensa que la seva tasca li permet "desmuntar mentides" que es propaguen des dels governs i les potents institucions econòmiques.

"Sortir als mitjans és un risc: només et recorden si t'equivoques", apunta l'economista i consultor Jonathan Tepper, que es va fer famós fa dues setmanes al programa *Singulars* de TV3 quan va recomanar que Espanya abandonés l'euro per sortir de la crisi. Tepper col·labora puntualment amb mitjans econòmics de referència com Bloomberg o CNBC, malgrat que, en la seva opinió, aquesta exposició mediàtica també té un gran risc: "Si m'equivoco en les meves prediccions, perdré clients". I aleshores per què sortir als mitjans? "És delicat. Convé sortir-hi una mica per aconseguir publicitat però no massa perquè aleshores els clients es preguntaran per què m'han de pagar si tot el que penso ja ho explico gratis als mitjans. S'ha de trobar l'equilibri".

Remuneració

La presència als mitjans no sempre està remunerada directament. Els diaris, les ràdios i televisions només acostumen a pagar als economistes que hi col·laboren regularment. Un guru que participi setmanalment en una tertúlia matinal a Catalunya Ràdio o RAC-1 acostuma a cobrar al voltant de 150 euros per programa, per exemple.

Santiago Niño Becerra, Jonathan Tepper o Xavier Sala i Martín encara no juguen a la primera divisió, on sí que hi ha Paul Krugman i Nouriel Roubini, experts de renom mundial que cobren grans sumes de diners per fer una conferència. Krugman va ser guardonat amb el premi Nobel d'economia el 2008 i, gràcies a això, pot exigir un salari de 100.000 euros per conferència, segons confirma una fundació que el va voler contractar però que es va fer enrere en conèixer les seves tarifes. Aquests 100.000 euros són el triple del que cobrava quan no tenia el Nobel i era força menys conegut.

Nouriel Roubini, professor de la Universitat de Nova York, va pronosticar que el mercat immobiliari nord-americà faria fallida i que tot seguit vindria una recessió mundial. Quan ho deia, ningú li va fer cas i, en canvi, ara pot presumir d'haver-la encertat. I s'ho cobra: per cada conferència demana entre 40.000 i 60.000 euros (l'última la va fer aquest dijous a Madrid). Però pocs recorden que el 2005 Roubini també va preveure que hi hauria una crisi del dòlar i que va fallar (almenys de moment: els seus defensors insisteixen que la crisi del dòlar acabarà arribant). De fet, Roubini s'ha caracteritzat per fer pronòstics sovint catastrofistes

i, gràcies a això, s'ha guanyat el malnom de *Doctor Doom* (Doctor Catàstrofe). "Krugman i Roubini són dos dels economistes que més i millor han estudiat la crisi del deute: han assessorat l'FMI, la Reserva Federal i molts dels països afectats", explica José Carlos Díez, un dels economistes estrella espanyols (aquesta setmana ha sigut entrevistat per la televisió pública japonesa i pel Channel 4 britànic perquè expliqués la crisi espanyola).

Segons Díez, l'error de Krugman i Roubini és que sovint s'equivoquen en les formes i "en comptes d'indicar la solució es converteixen en part del problema". "Aquí entren en joc la supèrbia i la vanitat, que són el principal enemic d'un economista", afirma.

Profecies

Krugman ha aconseguit que tot Espanya estigui parlant d'un possible *corralito* d'ençà que fa quinze dies va publicar una senzilla i brevíssima nota al seu blog en què va pronosticar la sortida de Grècia el mes vinent. Això va provocar que els ministres espanyols haguessin de sortir a desmentir que hi haurà *corralito*. I tot això amb un senzill i poc detallat article. És per això que José Carlos Díez indica que sovint aquests comentaris esdevenen "part del problema". Els crítics de Krugman i dels economistes de tendència catastrofista els acusen de fer profecies que s'autocompleixen (en anglès, *self-fulfilling prophecies*). Per exemple, si Krugman diu que hi haurà *corralito*, el temor es pot escampar entre la població i, en última instància, acabar provocant que la gent tregui els diners dels bancs i que l'Estat es vegi obligat a fer un *corralito*.

Una part de l'eclosió dels gurus també s'explica per la preponderància d'alguns mitjans -principalment anglosaxons- que s'han convertit en els líders d'opinió d'aquesta crisi. Mai com fins ara les notícies del *Financial Times*, *The Economist* o del *Wall Street Journal* havien tingut tanta influència. I els seus columnistes estrella se n'han beneficiat, com el mateix Paul Krugman (del *New York Times*) o Martin Wolf i Wolfgang Münchau (que escriuen al *Financial Times*).

Precisament, Münchau serà aquesta setmana a Sitges per participar en la jornada anual que organitza el Cercle d'Economia. Serà el guru convidat.